

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 44 Vol. III.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS. 2 d. 1 apkričio (Nov.) . . 1916 m

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

4 cents per copy

Metas III.

Francuzai Varo Vokiečius Atgal nuo Verduno. Teutonai-Bulgarai Užėmė Tchernavodą.

Nors sunkiai spaudžiami ant visų pusių, rumunai staiga atsigrįžo ant priešų ir juos skaudžiai sumušė į šiaurę Bucharesto. Dobrudžoj, teutonų-bulgarų kariumenė nustumė rusus-rumunus atgal 70 mylių. Jurių mušis Anglijos pratakų. Turkai pradėjo ofensyvą Persijoje, bet buvo sumušti. Graikijos karalius išpildo sąjungiečių reikalavimus geru noru. Vokiečių submarinas nuskandino anglų prekybos laivą, ant kurio radosi keli desėtkai amerikonių; didžiama amerikonių sakoma žuvo.

Karės Bėgis.

Sulyg šios savaitės žinių, rodosi, kad bile diena, rusams ir rumunams reikės visiškai apeisti Dobrudžą, kuri ir taip jau yra kuone visiškai teutonų-bulgarų rankose. Priešai privertė sąjungiečius pasitraukti suvirš 70 mylių atgal Dobrudžoj ir jau užėmė svarbiausias vietas tos provincijos, taip kad rumunam - rusam nieko nelieka, kaip tik persikėlimas per Dunojų, ką jie jau ir pradėjo daryti, sako bulgarų pranešimai.

Paskutinės 8 ar 10 dienų buvo labai liūdnos del rumunams. Nežiurint kaip jie atgėsi priešintis, jiems niekur nepasisekė visiškai sulaukyti priešų, kurie vis giliau įsiveržia į Rumuniją. Bet rumunus visgi siek tiek suramina laimėjimai kuriuos jie apturėjo paskutinėm dienom į šiaurę Bucharesto. ir dalykas, kad nors jų kariumenė gal turės apeisti Dobrudžą, ji visgi yra dar čia, priešams nepasisekė ją išskrikdinti, nepasisekė atskirti nuo rusų ir nepasisekė žymią dalį jos paimti nelaisvėn. Nors rumunų pasisekimai šiaurėje nedavė ji m progą atsiimti Predeal arba visiškai sulaukyti priešų pirmynėjimą, visgi tas pirmynėjimas yra daug pavalesnis ir šen ir ten, teutonai neteko keletos užimtų pozicijų, buvo nors truputi atgal pastumti. Tas jau pridūoda rumunams vilties, kad jie vis galės apginti savo sostinę nuo priešų. Vokiečiai tuo tarpu, mažai atidos atkreipia ant rumunų pasisekimų, kuriuos jie visiškai nesvarbiais skaito, ir tikisi jog vistiek galės Rumuniją pavergti.

Skandžiausia rumunų ne laimė po netekimo Costanza ir Predeal, buvo netekimas Tchernavodos, kuri labai didelę svarbą turi. Bet ir čia vokiečiai negavo pilnai atsiekti savo tikslo, nes rumunai pirm pasitraukimo, iš eksplodavo svarbų Tchernavodos tiltą per Dunojų, kuris būtų specialiai naudingas buvęs priešams.

Sekant Rumunijos frontus svarbiausias mušio laukas pastaruoju lauku buvo aplink Verduną, kur francu-

zai (kaip jau buvo paduota paskutinėse žiniuose anos savaitės) sutraukė dideles spēkas, puolėsi ant vokiečių ir į vieną dieną atsiėmė Douaumont fortą ir daugiau pozicijų, kurias vokiečiai buvo įgiję tik per keletą mėnesių nuolatinio kovojimo. Į tris dienas francuzai paėmė 5000 nelaisvių ant šio fronto. Dabar jie jau randasi tik keleta šimtų mastų nuo Vaux, antro svarbaus Verduno forto, kurį vokiečiai buvo užėmė. Francuzai tikisi, kad ir Vaux jiem į trumpą laiką pateks.

Ant likusio vakarinio fronto, mušiai tebėjo ties Somme bet ir čionai neatsibuvo daug kuo svarbaus, nes lytys kludė veikimą.

Ant Macedonijos, fronto šią savaitę tik serbai truputi pirmyn nužengė o kitaip, tai ir čia lietus neleido daug ko nuveikti. Ant italų fronto tebėna tik artilerijos šaudymas. Nuo rusų fronto, taip kaip ir nieko negirdėti. Tik Karpatoose rusai neteko keletos kalnų viršūnių ir šių pozicijų.

Šią savaitę vėl pradėta girdėti apie karę Azijoje. Pasirodo, kad turkai pradėjo ofensyvą, kuris vienok visiškai nepavyko, jei galima tikėti rusų pranešimui.

Anglijos pratakų šiomis dienomis atsibuvo mušis tarp vokiečių ir anglų karės laivų; abi pusės pasisavina sau laimėjimą. Vokiečiai sako, buk anglai didelius nuostolius turėję ale anglai tą stačiai užgina.

VOKIEČIAI PAĖMĖ TCHERNAVODĄ.

Londonas, spal. 25 — Vokiečiai austrai-bulgarai ir turkai greitai ant niek paverčia pasipriešinimą rumunų dviejuose iš trijų Rumunijos frontų.

Feldmaršalas von Mackensen jau užėmė svarbų rumunų miestą Tchernavodą kuriis randasi ties rytiniu galu 14 mylių ilgio gelžkelio tilto, einančio per Dunojų ir apilinkės raistus. Rusai-rumunai greitai varomi link Dunojaus įtakos. Ir veik negalima greitu laiku pargabenti čionai rusų sudrutinimą kad išgelbėti rumunų kariumenę nuo sunaikinimo.

Transylvanijos Alpuose, vos 60 mylių į šiaurę Bucharesto, vokiečių pulkai at-

Dėdės Samo sode.

kuoja išilgai svarbiausio tiesioginio gelžkelio, o Kimpolung, kur pasibaigia strategiškas gelžkelis yra veik teutonų rankose. Teutonai taipgi užėmė Vulkaną perėjimą.

Bucharestas sako, kad teutonai buvo sumušti išilgai Alt upės, netoli Rothenthurm (Raudono Bokšto), perėjimo, bet tas mažas vertės turi, jeigu priešams sekasi ant abiejų šonų tos vietos.

Ištikrųjų, rusams-rumunams rodos sekasi tik Rytų Karpatoose, kur jie gina kelius einančius į Rusiją.

FRANCUZAI VIS PROGRESUOJA.

Paryžius, spal. 25 — Į šiaurę Verduno, priešai įvykdino tris užpuolimus pavymui, tarp Haudromont ir Douaumont. Francuzai atmušė visus tris užpuolimus ir patį dar pirmyn nužengė. Vakar ir šiandien francuzai paėmė 4500 nelaisvių; tam skaičiuje randa si ir forto Douaumont komandantas (vokietis).

VOKIEČIAI ATKERŠYS FRANCUZAMS.

Berlinas, spal. 25 — Vokiečiai praneša, kad kelios dienos atgal francuzų orlaivninkai numetė bombas, pirmą pildytas nuodingais gaisrais ant miesto Metz. 5 civiliški žmonės buvo užmušti o 7 sunkiai apsirgo. Nuodingi bombų gagai padaro, kad

žmones ant kurių jie krinta labai kankinasi per kelias dienas o paskui miršta.

Jeigu Francijos valdžia nepereprašys vokiečių už šį barbarišką civiliškių žudymą, vokiečiai už tai atkeršys francuzams.

RUMUNAI SMARKIAI PRIEŠINASI.

Londonas, spal. 26 — Į šiaurę Bucharesto, kur teutonai kovoja žemesniuose Transylvanijos Alpuose bandydami prasimušti į centralinę Rumunijos lygumą, rumunai randasi ir Bucharestas, kuriunai smarkiai priešinasi. Jie įvykdė užpuolimą po užpuolimo, bandydami sulaukyti teutonų pirmynėjimą.

Į šiaurę Kimpolungo, pietus Predeal perėjimo ir ant kelio į Sinayą, rumunų pasipriešinimai visgi veltui nuėjo. Teutonai, nors gana pavaliai, vienok progresuoja. Bet vokiečių planas pertraukti rumunų susisėmus su Rusija ant nieko nuėjo. Šiaurinėje Rumunijoje, rumunai atėmė Kalną Korekharas nuo teutonų ir Oituz klonyje juos nuvarė per rubežų.

Petrogradas praneša, kad teutonų spaudimas ant rusų-rumunų kariumenės Dobrudžoj daug nusilpnėjo. Pirm pasitraukimo iš Tchernavoda, rumunai eksplodavo milžinišką Dunojaus tiltą tenai, kuriuomi teutonai tikėjosi pereiti per Dunojų.

GROBIS PAGRIEBTAS CONSTANZOJ.

Sofija. (Bulgarijoj), spal. 26 — Bulgarijai oficialiai paskelbia, kad jie rado labai daug grobio Constanzoj. Tarp grobio randasi 500 trokų, keleta lokomotyvų, didelis sandėlis žibalo, sandėliai kitų karės reikmenų ir 70 trokų laivų, kuriuos rumunai buvo sulaukę Constanzoj.

Petrogradas priešingai praneša, kad bulgarų teutonų grobis turėjo mažas buti, kadangi rusų jureiviai sunaikino viską Constanzos prielaukoje, kas galėjo priešams būti naudinga, pirm negu Constanza buvo apeista.

FRANCUZAI ĮEJO ALBANIJON.

Paryžius, spal. 26 — Francuzų karėiviai užėmė Golobudą ir Laisitrą, Albanijoje, netoli Graikijos rubežiaus. Serbai sumušė bulgarus į pietvakarus Monastir ir paėmė 480 bulgarų nelaisvėn.

KOVA APLINK VERDUNĄ.

Paryžius, spal. 26 — Kovojimas Verduno apilinkėje dar vis smarkiai tebeina. Šiandien teutonai atakavo francuzų naujai užimtas pozicijas keturis kartus, bet buvo kaskart atmušti. Šioj apilinkėje francuzai iki šiol paėmė 5000 teutonų nelaisvėn.

Generolo Nivelle linija da-

bar randasi tik 500 mastų nuo Vaux forto, kurį francuzai tikisi tuoj užimti. Jeigu francuzai galėtų atimti Vaux jų liniją į šiaurę Verduno būtų ta pati kaip 25 d. vasario savaitę po pradedimo vokiečių Verduno a atako.

LAIVYNO MUŠIS ANGLIJOS PRATAKOJE.

Berlinas, spal. 27 — Naiktyje 26-27 spalio, vokiečių torpedinių laivų laivynas nuplaukė į Anglijos prataką tarp Dover ir Calais ir nuskandino 11 anglų sargybinių garlaivų, ir du ar tris torpedinius laivus. Keletas kitų sargybinių ir torpedinių laivų buvo labai sugadinti. Tie jureiviai kurie buvo išgelbėti buvo paimti nelaisvėn.

Londonas, spal. 27 — Sulyg anglų pranešimo, 10 vokiečių torpedinių naikintojų laivų bandė sugadinti anglų transportų tarnystą per prataką bet tas jiems visiškai nepavyko.

Anglų karės laivai nuskandino 2 vokiečių laivų ir nuvijo kitus. Vokiečiai nuskandino vieną tuščią transportą, Queen, kurio igula buvo išgelbėta. Vienas laivas pra dingo; 9 jo jureiviai išgelbėti. Kitas torpedinis laivas buvo sugadintas.

RUMUNAI SUMUŠTI.

Londonas, spal. 27 — Nors rumunai vis sunkiai priešinasi į šiaurę Bucharesto, rodos, kad pietuose, Dob-

rudžoj, jų pavojus kas valandą didinasi, Mackensenas jau pasiekė Hirsova, kur jam daug lengviau bus pereiti per Dunojų negu kitose vietose. Jis nustumė rusų-rumunų kariumenę jau net 70 mylių atgal ir dabar be jokio sustojimo traukia ant Tultcha ir Galatz, svarbių Dunojaus prielaukų, kuriuos dabar yra rusų-rumunų papėdės.

Vienas geras dalykas tik, tai kad rusai-rumunai dar vis kartu laikosi, nebuvo atskirti vieni nuo kitų. Ir jie traukiasi atgal pilnoj tvarkoj, ką parodo dalykas, kad teutonai-bulgarai mažai nelaisvių paima.

132 ORLAIVIŲ PRIBUVO BUCHARESTAN.

Bucharestas, spal. 27 — Rumunai labai nudžiugo, kadangi šiandien Bucharestą pribuvo 128 francuzų ir 4 anglų orlaivai. Jie atkė nuo salos Imbros, Egėjaus jūroje, toli 300 mylių. Orlaivai daug pagelbės žvalga vime.

RUMUNAI SUMUŠA TEUTONUS.

Bucharestas, spal. 28 — Atakuodami visom įjgom išilgai viso Transylvanijos fronto, rumunai netik sulaukė teutonų pirmynėigą, į šiaurę Bucharesto, bet privertė juos pasitraukti atgal daugelyje vietų ir paėmė 1800 nelaisvių, 26 kulkasvaidžius, 3 kanuoles ir dvi apkalų kanuoles.

Jiul klonyje, rumunai suskaitė 1000 teutonų lavonų po mušų. Rumunam ypač pasisekė Trohus klonyje kur jie atėmė miestelį; Uzul klonyje, Oituz klonyje ir Alt upės klonyje.

Rumunai-rusai buvo daug nudžiuginti šiais pasisekimais ir dabar pradeda visur patįs varyti ofensyvą.

AUSTRO-VOKIEČIAI SUMUŠE RUSUS.

Vienna, spal. 28 — Teutonų bandymai atskirti rusus nuo rumunų ant šiaurinio rumunų fronto kampe, vėl pradėti. Teutonai smarkiai atakavo ir ties Dor-na-Watra įsiveržė į priešų pozicijas per 2½ mylių frontą, paimdami 522 nelaisvių. Rusai, kurie bandė kontratakuoti čionai buvo atmušti su dideliais nuostoliais.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
 Eina Ketvirtadienis
 Leidžia
 M. PALTANAVIČIA
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 Prenumeratos Kaina:
 Suvienytose Valstijose Metams - \$2.00 Pusei Metų - \$1.00
 Kitose Viešpatystės Metams - \$2.50 Pusei Metų - \$1.25
 Apgarsinimų kainos ant užklauso. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 4 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
 Every Thursday
 Published by
 M. PALTANAVIČIA
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States - \$2.00 - 6 Months - \$1.00
 To Foreign Countries - \$2.50 - 6 Months - \$1.25
 Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
 15 Millbury Street, Worcester, Mass.
 4 Cents per Copy.

BLOGAS ORAS MACEDONIJŲ.

Paryžius, spal. 29 — Labai dideli lytys Macedonijoje trukdo veikimus, tad daugiausiai atsisibuna tik artilerijos šaudymas. Bulgari bandė atimti miestelį Ormanli nuo anglų vakar, bet anglų artilerija juos nedaleido nė priartinti.

RUMUNAM VIS SEKASI ŠIAURĖJE.

Londonas, spal. 29 — Ant Transylvanijos fronto, rumunai rusams dar vis sekasi kovojime su teutonais ties vietos kur Transylvanija, Bukovina ir Rumunija su sieina; jie taipgi laimėjo netoli Kimpolung ir Jiul klonyje. Jiul klonyje, jie paėmė dvi ištisas haubitžų baterijas, su kuriomis jie pasikui šaudė į vokiečius. Dobrudžoje, rumunai rusai dar vis traukiasi, bet priešam nepasiseka jų pagauti sląstuose, kaip teutonai tikėjosi. Iš Sofijos (Bulgarijos) pranešama, kad rusai rumunai bando pereiti per Duną ant pontonų tiltų.

TURKAI PRADĖJO OFENSIVĄ PERSIJOJ.

Londonas, pal. 29 — Iš Petrogrado pranešama, kad turkai pradėjo naują ofensivą Persijoje, Hamadan apie linkėje. Sutraukę dideles spēkas turkai pasileido ant rusų, bet pastarieji jų jū laukė ir visiškai sumušė juos dideliame mušyje.

KARALIUS KONSTANTINAS NUSILEIDŽIA.

Athenai, spal. 29 — Graikijos valdžia oficialiai pranešė, kad sekant pasikalbėjimą su sąjungiečių ambasadoriais, karalius Konstantinas nusileido ir autarė išpildyti sąjungiečių reikalavimus, kuriuos jis pirmiau atsiskak išklauzė. Tai yra, jis nutarė atitraukti du korpusus ir vieną diviziją graikų kariuomenės iš Šiaurės Graikijos ir pasiųsti juos į pietus. Karalius visame kame rodos yra dabar prielankesnis sąjungiečiams negu pirmiau buvo.

RUMUNAI PIRMYN ŽENGIJA.

Eucharestas, spal. 30 — Praha klonyje rumunai atmušė dvi teutonų atakas

kitose vietose, ypač Jiul klonyje, rumunai žengia pirmyn, paimdami nelaisvių ir grobio.

Berlinas. Vokiečiai prikažysta, kad rumunai sumušė jų pulkus ties Szurduk perėjimo. Bet ties Rothen-thurm perėjimo, jie sako jogei teutonai paėmė 700 rumunų nelaisvėn.

Siaurės Dobrudžoj, teutonai mušasi su rusų kavalerija ir infanterija (raiteliais ir pėstininkais).

DIDELI MUŠIAI ANT SOMME FRONTO.

Londonas, spal. 30 — Bandydami sulaukyti francuzų pirmyn žengimą Peronne link vokiečiai taip smarkiai atakavo, kad išiveržė į kaimą Maissonette, užimdami francuzų pirmą liniją. Jie paėmė net 412 francuzų nelaisvių čionai.

Bet į šiaurę Somme upės, francuzai ir anglai jau kelinta diena kaip turi gana žymius pasisekimus ties Les Boeuks. Francuzai paėmė eilę vokiečių apkasų ties Saily — Saillisel.

Apink Douaumont fortą, į šiaurę Verduno, artilerijos mušis silpnyn eina ir vokiečiai liovėsi atakavę. Vokiečiai bombardavo miestą Reims naktį ir užmušė keletą civiliškių.

AMERIKONAI PRIGERĖ NUSKENDIME ANGLŲ LAIVO.

Washington, spal. 30 — Vokiečių submarinas nuskandino du anglų prekinio garlaivius, Rowanmore ir Marina, ant kurių radosi amerikonių. Laivas Marina, sakoma nuskandintas apie 100 myl. nuo Airijos pajurės, be praserė jūmo; jis vėžė arklių anglų kariūnėn ir tarpe arklių dažiurėtojų radosi keleta amerikonių. 70 ypatų nuo laivo Marina, dingo. Laivo Rowanmore įgula visa išgelbėta, nors vokiečiai sakom šaudė į luotus, kuriuose įgula bandė išsigelbėti.

Dar patvirtintų sūtraukėnų apie laivo Marina nusėdimą negauta, tad žinia ar Suv. Valstijom reišės protestuoti prieš Vokietiją ar ne.

RUMUNAI PLAČIAU ATAKUOJA.

Londonas, spal. 31 — Pasirodo vis aiškiau, kad rumunai, su pagelba didelių ru-

sų padrutinimų, sulaukė generolo von Falkenhayn kariūnėnės pirmynėiga kuone visur. Ir patįs teutonai pripažįsta kad rumunai visur atakuoja; patįs vokiečiai nepraneša apie joki savųjų progresą.

Rumunų svarbiausias ofensyvas rodos yra Jiul klonyje, kur jie bando vėl atsiminti Vulkano perėjimą, ir vėl išiskverbė į Transylvaniją, užpulti ant von Falkenhayno iš užpakalio.

Netoli Szurduk perėjimo, kur smarkus mušis tebejo per keletą dienų, rumunai išlošė svarbią pergale; austro-vokiečiai buvo atstumti nuo rubežiaus ir neteko daug artilerijos ir nelaisvių. Abelnai rumunai sugadino visą vokiečių frontą Rumunijoje.

Vokiečiai praneša, kad nuo 10 d. spal. gen. von Falkenhayno kariūnėnė paėmė nelaisvėn 151 rumunų oficerių, 9920 kareivių, 37 kanuoles, 47 kulkasvaizdžius, ir vėliavą. Nepažymėta kiek nelaisvėn paimta Dobrudžioj, užtai, gal, kad labai mažai.

Iš Visur.

AUSTRALIA NEIVES KONSKRIPCIA.

Melbourne. (Australia). Kiek laiko atgal buvo sumanyta įvesti konskripciją (verstiną kariūnėnėn emimą). Bet kadangi tas negalimas, daryti be žmonių pritarimo, dalykas atiduota žmonėms nubalsuoti. Didžiama žmonių nubalsavo nepriimti konskripciją.

GARSIAUSIAS PASAULĖS AVIATORIUS NUMIRĖ.

Berlinas. 28 d. spalio, kapitonas Boelke, garsiausias Vokietijos, gal garsiausias visos pasaulės, aviatorius buvo užmuštas. Laikė orlaiviu mušio, jo orlaivis susimusė su kitu orlaiviu, ir krito žemyn; pats Boelke užsimušė. Jo orlaivis nupuolė į vokiečių linijas. 27 d. spalio, kapitonas Boelke buvo nušovęs jo 40-tą priešų orlaivį.

Nors Boelke tiek daug sąjungiečių orlaivių sunaikino, ir nors visi išskyrus 2-tų orlaivių aviatorių užsimušė sąjungiečiai vienok labai gerbė jį ir kalbėdavo apie jį be jokios neapykantos. Jis pats labai gailėdavosi, kuomet negalėjo išgelbėti aviatorių su kuriais jis kovojo. Jis aiškiai parodydavo, kad jis mušasi ne dėl mėgimo kovos, kaip daugelis aviatorių ale už tai kad tai buvo jo priedermė, Boelke buvo tik 25 metų amžiaus, ir sakoma buvo labai padorus vaikas. Vokiečiai jį labai apgalėstaus.

KAIP GRAIKAI SULAIKĖ STREIKĄ.

Londonas. 27 d. spalio darbininkai ant graikų gelžkelių apskelbė generalinį streiką, už tai kad valdžia atsiskakė pakelti jų algas.

Bet pirm negu streikas tikrai prasidėjo, generalas Strategos, Graikijos štabo

viršininkas paskelbė, kad visi s, reikieriai bus vertinai paimti kariūnėn. Tas įbaugino gelžkėlininkus ir streikas neatsibuvo.

PASIUNTE 208,000 CIVILISKIŲ KARĖN.

Paryžius. Francijos karės ministeris, gen. Roques pranešė atstovų butai, kad pastaruoju laiku 208,000 jaunų vyrų, kurie dirbo civiliškius darbus buvo pasiūsti kariūnėn o jų vietas užėmė moteris.

NORI ATGAUTI PREKYBĄ.

Berlinas. Dar pirmą kartą Vokietijos istorijoje, kuone visos išdirbystės sąsivienio į vieną didelę organizaciją vadinamą Vokiečių Industrijaška Taryba. Tikslas šios tarybos yra pritaikinti Vokietijos išdirbystes prie naujų sąlygų po karėi ir atgauti Vokietijos praloštą užsienio prekybą.

PADIRBS TUNELĮ TARP FRANCIJOS IR ANGLIJOS.

Londonas. Jau seniai buvo kalbama apie padarymą tunelio tarp Anglijos ir Francijos po Anglijos prataką. Toks tunelis būtų nuo 23 iki 25 myl. ilgio ir sulyg nekurių ekspertų būtų labai naudingas laike taikos ir laike karės. Bet didžiama valdininkų kaip Anglijos taip ir Francijos nesutiko su tuo, tad tunelio klausymas buvo dar ant toliau paliktas.

PETROGRADUI TRUKS-TA NAMŲ.

Petrograd. Petrograde yra labai didelis nedateklus namų. Pabėgėlių tiek daug prisgrudo mieste, kad netik visi hoteliai, bet ir kuone visi privatiniai namai yra prikimšti. Sakoma nėra nė vieno tuščio kambario visame mieste, išskyrus namus didžiai turtingų žmonių. Tukstančiai studentų, kurie kas met priplaukia Petrogradan, neturi kur dėtis, ir gyvena po 5 ar 6 viename kambaryje. Kambarių kainos yra stebėtinai augštos.

BANDYMAS UŽMUŠTI RUMUNŲ KARALIENĖ.

Berlinas. Maršalas von Hindenburg, kalbėdamas su karės korespondentais, pasakė, buk jis dažinojes apie bandymą užmušti Rumunijos karalienę Mariją, kuri pati būdama pusiau rusė pusiau anglė, daugiausiai darbavosi įtraukti Rumuniją karėn ant sąjungiečių pusės. Smulkmenų apie pasikesinimą ant jos gyvasties nėra.

SUOKALBIS PRIEŠ RUMUNŲ MINISTERIUS.

Londonas. Gauta pranešimas iš Bucharesto, kad ten buvo suareštuota du vyrai, vardu Babosh ir Thot, kaltinami suokalbiu užmušt praeitą metą Rumunijos premiera, finansų ministerį ir buvusį karės viršininką.

U-53 SUGRĮZO NAMON.

Berlinas. Oficialiai paskelbta, kad submarinas U-53 kuris nuskandino 6 laivus ties Suv. Valstijų pajurės (palei Nantucket) saugiai namon sugrįžo.

Per tulą laiką ėjo gandai, kad submarinas buvo nuskandintas, nes jis nesugrįžo namon taip greitai kaip reikėjo.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS PARYŽIJE.

Paryžius. Šiame mieste tebeina didelis gatvekarių darbininkų streikas, ku-

ris vis didyn ir didyn auga. Jeigu negalima bus kitaip su taikinti darbininkus ir kompaniją, valdžia paims gatvekarių valdymą į savo rankas, nes didinantis streikas gresia visai tautai pavojus.

NUSKANDINO 170 LAIVŲ BERLINAS.

Vokietijos submarinai ypač didelį pjūtį turę rugsėjo mėn. Jie nuskandino per tą laiką 141 priešų prekybinių laivų, 182,000 tonu didžio. Jie paėmė 13 kapitonių nelaisvėn ir 3 kanuoles apginkluotų prekybinių laivų. Apar to, 29 neutralių šalių prekybinių laivų, 72,000 tonų, buvo nuskandinti už tai kad vežė kontrabandą.

PRAŠO MAISTO PETROGRADUI IR MASKVAI.

Petrograd. Vidaus Dailių ministeris, p. H. Protopopoff nusiūtė prašymą į karės valdybą, kad duotų kiek nors maisto iš kariškių sandelių del žmonių Petrogrado ir Maskvos.

Žmonėms tų miestų truksta maisto, nors, sako ministeris, likusioj Rusijoje yra gana maisto del visos Rusijos žmonių ir jos kariūnėn; tik tas maistas negerai padalintas.

PETROGRADUI TRUKS-TA NAMŲ.

Petrograd. Petrograde yra labai didelis nedateklus namų. Pabėgėlių tiek daug prisgrudo mieste, kad netik visi hoteliai, bet ir kuone visi privatiniai namai yra prikimšti. Sakoma nėra nė vieno tuščio kambario visame mieste, išskyrus namus didžiai turtingų žmonių. Tukstančiai studentų, kurie kas met priplaukia Petrogradan, neturi kur dėtis, ir gyvena po 5 ar 6 viename kambaryje. Kambarių kainos yra stebėtinai augštos.

BANDYMAS UŽMUŠTI RUMUNŲ KARALIENĖ.

Berlinas. Maršalas von Hindenburg, kalbėdamas su karės korespondentais, pasakė, buk jis dažinojes apie bandymą užmušti Rumunijos karalienę Mariją, kuri pati būdama pusiau rusė pusiau anglė, daugiausiai darbavosi įtraukti Rumuniją karėn ant sąjungiečių pusės. Smulkmenų apie pasikesinimą ant jos gyvasties nėra.

SUOKALBIS PRIEŠ RUMUNŲ MINISTERIUS.

Londonas. Gauta pranešimas iš Bucharesto, kad ten buvo suareštuota du vyrai, vardu Babosh ir Thot, kaltinami suokalbiu užmušt praeitą metą Rumunijos premiera, finansų ministerį ir buvusį karės viršininką.

U-53 SUGRĮZO NAMON.

Berlinas. Oficialiai paskelbta, kad submarinas U-53 kuris nuskandino 6 laivus ties Suv. Valstijų pajurės (palei Nantucket) saugiai namon sugrįžo.

Per tulą laiką ėjo gandai, kad submarinas buvo nuskandintas, nes jis nesugrįžo namon taip greitai kaip reikėjo.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS PARYŽIJE.

Paryžius. Šiame mieste tebeina didelis gatvekarių darbininkų streikas, ku-

Iš Amerikos.

DEUTSCHLAND VĖL ATVYKO.

New London. Ct. Vokiečių prekybinis submarinas Deutschland atkeliavo į šią prielauką kaip 2:35 ryte, 1 d. lapkričio. Įgula laivo susideda iš 25 vyrų. Kapitonas Paul Koenig sako, kad submarinas išplaukė iš Bremeno 10 d. spalio. Deutschland atvežė daug chemiškos medegos.

DVI MERGINOS ŽUVO GAISRE.

New York. Dirbtuvė septynių lubų augščio sudegė čionai 25 d. spal. Blėdies padaryta ant \$100,000. Dvi merginos, bijodamos, kad sudegs ir negalėdamos kitoip išsigelbėti, soko nuo stoip degančio budinko ir užsi mušė.

VIRGINIA BUS SAUSA.

Richmond, Va. Vidurnaktyje, spalio 31 — lapkr. 1, valstija Virginia taps "sausa", t. y. joj bus uždrausta parduoti ir padirbti svaiginančių gėrimų. Tai dabar Suv. Valstijose jau randasi 18 "sausų" valstijų.

Mieste Norfolk, tulas karčiarninkas, W. H. Suter, nusišovė užtai kad negalės toliau varyti biznį.

KETINA SURINKTI \$10,000,000 AUKOMIS.

New York. Zydų komitetas nukentėjusių šelpimo komisija, kuri jau surinko 6 milijonus dolerių, 29 d. spal. pranešė, kad pradės agitaciją surinkti dar 10 milijonų. Zydai yra persitikrinę kad tą sumą galės surinkti per 1917 m.

DIDELIS GAISRAS.

Bufler. Gaisras sunaikino didesnę dalį dirbtuvių Standard Steel Car Co. Šiame mieste. Blėdies padaryta ant \$500,000. Apie 3000 darbininkų neturės darbo iki dirbtuvė bus vėl pastatyta.

SUGAVO GABIAUSI NETEISINGŲ PINIGŲ DIRBĖJĄ.

Washington. Suvienuitų Valstijų izdo slaptos tarnystos agentai sugavo W. R. Wilken, Santa Cruz, Cal., praeitą savaitę, kuomet jis bandė įduoti krautuvėje neteisingą 10-dol. banknotą. Šis Wilken sako izdo agentai, yra gabiausias neteisingų pinigų dirbėjas šioj šalyje.

Miestė Los Angeles, policija surado Wilkino kambaryje ištisą dirbtuvėlę, kur radosi viskas reikalingas banknotų darymui, net ir mašina del popieros padirbimo. Wilken, kuris yra tik 29 metų amžiaus, per praeitus 6 metus padirbo ir išskledė pinigų už \$50,000.

ATRASTA PARALYZIAUS BAKTERIJA.

D-ras E. C. Rosenow, direktorius bakteriologijos departamento Mayo Istaigoje Rochester, Minn., galutinai atrado bakteriją, kuri yra priežastis vaikų paralyžiaus.

D-ras E. C. Rosenow, taipgi išrado jogei bakterijas užsikrečia vaikai dažniausiai per liežiuvėlį ir sako kad prašalinus jį, vaikai gali būti apsaugoti nuo tos epidemijos.

MIRĖ NUO VAPSOS IGYLIMO.

Vapsa įgylė panelę Cora Nelson, mokytoją Washington valstijoj kaip tik užausies. Į penkioliką minučių po tam, mergina jau buvo negyva. Nuodai ant vabalo gylionio turėjo taip pat baisesnę spēką kaip barškančios gyvatės litis.

Mergina visuomet bijojosi vapsų ir keleta metų prieš tai apalpo nuo to pikto vabalo igylimo.

UZTEKTNAI ŽIBALO DEL 290 METŲ.

Pastaruoju laiku, tankiai pasigirdo vaitojimai, kad žibalo (petroliaus) tiek išvartojama dabar del visokio tikslų, kad už kelių dešėtu metų jo visiškai jau nebus. Visas bus išnaudotas.

Sulyg tulo J. H. Forster, kuris turi didelius žibalo šulinius Oklahoma valstijoj, ineko panašaus nereikia bijoti. Vien vakarinės Suv. Valstijos turi užtektinai žibalo ant kokių 200 metų. Dau gclyje vietų vakaruose kur beabejo randasi didelės žibalo dirvos, dar nebuvo padaryta nė vieno šulinio. Tokios dirvos ypač randasi valstijoj Wyoming. Valstija Kansas jau dabar atsižymi kaip žibalo dirva, ir už kelių metų gal bus svarbiausia žibalo produkcijos valstija Amerikoje. Rytų Colorado valstijoj taipgi yra žibalo dirvų.

Rytuose, valstija Pensylvanija, kurioj taip ilgai jau gauta patrolius, dar išduos žibalo mažiausiai per kokius 50 metų. Montana, California ir Mexico taipgi turi didelius žibalo šaltinius. Californijoje, tukstančiai akrų žibalo dirvų dar nebuvo nė apžiurėti. Meksika turi turtingiausias žibalo dirvas visoj pasaulėje, gal išskiriant Baku dirvas Rusijoje.

DAŽŲ IŠDIRBYSTĖ PLĖTOJASI SUV. VALSTIJOSE.

Dažų išdirbystė nepaprastai plėtojasi Suvienytose Valstijose, kaip praneša dažų žinovas Dr. T. H. Newton. Suvienytos Valstijos per metus prieš karę importuodavo 25,700 tonų dažų iš kurių 22,000 budavo importuojama iš Vokietijos. Dabar visi tie dažai yra išdirbama Suvienytose Valstijose iš anglų smalos.

Tulos kompanijos kurrios prieš karę išdirbdavo apie 3 milijonus svarų dažų dabar išdirba 30 milijonų, taip kad išdirbystė pasidau-gino 10 kartų.

Rusijoj užauginama tik 10 bušelių kviečių nuo akro žemės.

Praeitą metą St. Paul. ir Minneapolis miestuose, žmonės suvalgė 12 milijonų varlių kojų.

Rusijoj užauginama tik 10 bušelių kviečių nuo akro žemės.

Praeitą metą St. Paul. ir Minneapolis miestuose, žmonės suvalgė 12 milijonų varlių kojų.

Apžvalga.

Niekas lyg šiol turbūt nesujudino Amerikos lietuvių visuomenės, nesukėlė ir nesužadino prie darbo mūsų veikėjus kaip rengimasis prie Lietuvių Dienos. Nežiūrint į visas kliūtis "iš viršaus", mūsų minios atrado kelius prie vienybės ir šiandien vien lieka išvysti bendro triušo pasekmes.

Neprate mes vis-gi dar dirbti išvien ir šie pirmi bandymai gal neišduos taip gausių vaisių kaip mes galėtume geisti, bet vis-gi suėję nors paviršutinėn vienybėn, mes pradėdame jaustis galin-gais. Matant kaip stropiai juda visos kolonijos nuo vieno krašto Suvienytų Valstijų iki kitam, pas kiekvieną atsiranda daugiau pasitikėjimo savimi ir savo tautos įjiegoms ir didesnis noras dirbti. Pas kiekvieną atsiranda noras inešti savo triušo dalelę, prisidėti kuom nors prie plataus visos tautos judėjimo. Ir kaip matoma bendras darbas netik sutaučia, bet kartu gimdo naujas mūmuse įjegas ir didina jas.

Praslinkus Lietuvių Dienai mums nereikėtų užmiršti tuos dalykus. Prie svarbių tautos reikalų kvieskime visus ir dirbkime kaip galima plačiau ir išvien; tuomet kiekvienas matydamas darbo didumą ir naudingumą ingys daugiau noro ir galės. Juk daug yra dalykų, kurie vienija mus visas

šrioves, mūsų visus veikėjus, mūsų visas kolonijas. Visos mūsų partijos, regis, reikalauja Lietuvai neprigulmybės, visi pripažįsta reikalingumą apšvietos, visiems rupi mūsų tautos dailė, Kodel mes negalėtume šiais dalykais bendrai rūpintis?

Bendrai ir išvien šiais dalykais rūpinantis mes netik daugias nuveiktume, bet ir tautiška sąmonė pas mus atbustų. Nežiūrint į partijinius skirtumus mes jaustumės esą nariais veiklios, galingos vienatos. Vaidijantis už savo partijų skirtingus principus, mes žinotume už ką vaidijamės; šiandien mes vaidijamės už viską ir kovojame prieš viską, kas tik ne mūsų partijos pradėta, nors tam dalykui principaliai mes ir turėtume pritari.

Artinasi svarbus šioje šalyje valdininku rinkimai — rinkimai prezidento. Amerikonų visuomenė jausdama rinkimų svarbą visame šalies gyvenime, uoliai prie jų rengiasi. Įvairios partijos rengia minių susirinkimus aiški na partijos programą ir praša savo kandidato nuomones ir pažadėjimus.

Demokratų partija šiomet įsteigė dar-gi svetimtaučių kalbose, kaip žydu, lenkų ir tt. skyrius, kurie aiškina demokratų kandidato programą ir jo pažadėjimus toms tautoms, kad tik tų tautų žmonės balsuotų už jį. Nors nė visi tie pažadėjimai būna pildomi, bet vis-gi jie suteis reikalauti kad

Su mums lyg šiol dar nesiskaitoma amerikonių politikos gyvenime ir į mūsų reikalus neatkreipiama aty-dos, ne delto kad mūsų skaičius taip būtų mažas, bet delto kad labai mažas mūsų žmonių da-lėlė turi teisę balsuoti, nes daugumas nepasirupino ingy-ti pilietystės teises. O laikas būtų apie tai lietuviams pasirupinti jei jie nenori būti paniekintais ir ignoruojamais.

ATSIŠAUKIMAS.

TMD. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Strimaitis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — J. Žemantaitis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Susinešimų sekretorius S. Geniotis, 79 Vine Street, Montello, Mass.
Finansų sekretorius — S. Sleinis, 79 Vine St. Montello, Mass.
Iždininkas — K. Vaičiūnas, 146 Sawtell Ave., Montello, Mass.

I NAUJOSIOS ANGLIJOS T. M. D. KUOPAS.

Naujosios Anglijos TMD. apskričio pirmame suvažiavime nutarta, kad kuopos prigulincios prie apskričio turi mokėti \$1.00 metinės mokesties apskričio reikalams. Daugumą kuopų jau nuteis užsimekėti, bet kai kurios kuopos dar nėra užsimekėjusios. Todėl būtų geistina, kad tą mažą mokestį kuogreičiausiai užsimekėtų ir TMD. kuopos pataptų N. Angl. apskričio nariais.

Mokestis reikia siūsti apskričio finansų raštininko S. Sleinio vardu, išrašant money orderius ar čekius ant apskričio iždininko K. Vaičiūno vardu.

Taipgi apskričio suvažiavime yra nutarta surengti maršrutą agitatyvinių prakalbų ir visą eilę paskaitų. Tuo dalyku apskričio valdybą rūpinasi ir po Lietuvių Dienos Naujosios Anglijos TMD. kuopos, kurios mano prisidėti prie rengimo maršruto agitatyvinių prakalbų ir paskaitų, malonės iki 15 d. lapkričio vice-pirmininkui J. Žemantaičiui, kuriam pavesta tas darbas atlikti.

Prakalbų bei paskaitų laiką paskelbs vėliau apskričio valdyba.

Kuopos prisidėjusios rengimo maršruto turės apmokėti kalbėtojų už prakalbą ir kelionės išlaidas. Todėl būtų geistina gauti ži-vonias kuogreičiausiai iš kuopų, kurios mano prisidėti ir tada bus galima sutvarkyti geriaur maršrutą, kad būtų prakalbų ir kelionės išlaidos kiek galint mažesnės.

Ten kur nėra dar TMD. kuopų, geistina būtų kad veiktisneji "Amerikos Lietuvos" skaitytojai pasidarbuotų ir pasistengtų ko veikiau-sia! TMD. kuopą sutverti. Apskričio valdyba stengsis kiek galint padėti organizavime Naujų TMD. kuopų.
J. Žemantaitis.

PRANEŠIMAS.

Mass. Valst. S. L. A. pavieniams nariams, jogei 26 d. lap., 9 val. ryte, Worcesteryje, Lietuvių Svt. 29 Endicott St., atsibus Mass. valst. S. L. A. pavienių narių susivažiavimas Tikslas susivažiavimo: išgavimas čarterio. Mass. valst.

Nariai, užsimekėję pilnai mokestis, ir turintieji mokesčių knygetes turės sprendžiamąjį balsą.

Todėl stengkitės kuo daugiau dalyvauti susivažiavime.

SLA. Rengimo Kom.

Iš Lietuvos.

Lietuvių Draugija n. d. k. š. vokiečiams atėjus Vilniui.

Negalėdamas suaukti vi-suotino susirinkimo, Lietuvių Draugijos Komitetas ko-optavo laukiačiam jo darbui inž. Kairį, Janulaitį, Biržiš-ką, Bugališkį, Stulginską, J. Serną, Dovydaitį, ir kun. Stankevičių. Ir yra pamato laukti, kad visi Lietuvos sluogsniai ir srovės matyda-mi. Komitete savo atstovų, dar stipriau parems jo dar-bą.

Jau Vilnių evakuojant, visų prieglaudų vaikai buvo sutalpinti vienoje vietoje, bu-vusios vyriausybės vaikų prieglaudos butuose. Berods, ir po to, Vilniaus skyrius savo globoj pasilikio dar apie 70 vaikų (atskiruose butuose).

Vilniuje liko tik studentų bendrabutis, kuriame dabar yra ir nestuduoti ir pus-inteligenčių mergaičių. Ilgainiui pamazėli priaugo žmonių ir kituose dviejose bendrabučiuose; — apskritai imant, vokiečiams atėjęs (5. IX.), Vilniaus bendra bučiūnos buvo vėl apie 100 su viršum jaunuomenės: moksleivių ir nemoksleivių. Senoviškai dirbo tik Vilniaus skyrius, kurio darbas, berods, dar padidėjo nes prip-laukė ir Vilnių dar pabėgėlių ir artimiausių miškų. Prie Vilniaus skyriaus plačiau rū-mė darbuotis ir greitosios pagalbos sekcija. Paliovė dir-bus Darbo Biuras ir žymiai buvo aptyles K. Komiteto dar-bas; skyriai buvo atkirsti arba dar nesuskubo susitvarkyti naujosiose sąlygose, moksleivių dauguma išvažiavo. Užėjus vokiečiams, pamazėl, grįžta ir kiti pabėgėliai į savo tėviškes.

Nauji uždaviniai.

Užtatai prieš Draugiją iš-kilo nauji uždaviniai. Lietuva, atsidurusi naujų valdy-tojų ribose, turi apreikšti savo savarankiškumą, sa-vo atskirumą ir savo gyvuo-sius tautinius reikalus. Trukstant ryšių su provincija (li-gi nesutaisyti geležinkeliai), lietuvių atstovybė buvo rei-kalinga visų pirma Vilniuje — mūsų senoje sostinėje.

Šiaip ar taip, ginti mu-sų reikalus neišvengiamai priderėjo tai organizacijai, kuri stipriai atsistojo ant savo kojų ir jau giliai įlei-dus šaknis į praktikos darbo dirvą Lietuvoje. Tokia or-ganizacija ir buvo Lietuvių Draugija, kuri, turėdama o-

menyje tuos naujus už-davinius, papildė savo sudė-tinais naujais žmonėmis.

Bet be savų reikalų gyny-mo D-jai, sveiko augančios negalėjo neparupėti ir po-zityvus tautinis darbas. Ir pirmoj eilėje čia atsistojo reikalas turėti savoį mokyk-la: juk tik dvasinis gyvumas sprendžia tautos buvi-mą. Neturėdami mes, savos lietuviškos mokyklos, busime tik merdėjanti tauta: lietuviškumas jos bus tik atskirų tautininkų padaras. Reorganizuotas Komitetas čia savo pozityvų darbu tvėria naujosios Lie-tuvos ateitį. Ir visi, kas dar gyvas Lietuvoje, čia turi padėti, turi Komitetą pa-remti, apie jį jungtis ir drau-ge ginti ir auginti savo kul-tūrinę gyvybę.

Toliau, ant Lietuvių Dr-jos pečių neišvengiamai gul-s ir Lietuvos ukiio atstatymo darbas. Iširti ir aprokuo-ti nuostolius, atstovauti at-lyginimo reikalaujantiems, organizuoti informavimą ir ir t. t., ir tt. — vis tat darbai, kurių ne tik praleisti negali-ma, bet ir pavėlinti.

Rasi, dabar visiems jau pirštu prikišamai bus aišku, kad lietuvių organizacija, tik mūsų pačių ir mūsų vie-nų barys čia gali tą dar-bą tinkamai nudirbti. Nes čia ne vienas mechaninis al-kano šelpimas — čia yra tautos kultūros tvėrimas. Jokis alksnis neužaugins a-žuolo... Jis gali tik jau-riam ažuolui kludyti augti arba jį nustelbti...
(Iš "Liet. Balsas")

Princas Leopoldas ir lie-tuviai.

Sveikų laikraštis "Aftonbl" rašo, kad Vilniuje aplanki-osi princas Leopoldas (jis dabar vedė vokiečių kariumenė ry-tų fronte) lietuvių delega-cija prašiusi atidaryti Vilniu-je lietuvių universitetą. Piri-cas jų prašymą atmetęs ir nurodęs, kad tokiam tarp-tautniam mieste, kaip Vil-nius, atidaryti kurios-nors vienos tautos universitetą, esą nepatogu politikos žvilg-sniu. Tatai esą sukiję šintų, pav., kad ir lenkus. Princ-o numanymu, Vilniuje augsto-ji mokykla bendro pobūdžio kaip universitetas, gali būti bet vokiečių — valstybės (go sudarsvennyj) universitetas. Jei lietuviai esą prašytų spe-cijales mokyklos, pav., poli-technikum o ukis akademi-jos, tai jis, princas, tam pri-tartų.

(Iš "N. Liet.")

LAISKAS IŠ RUSIJOS.

Maskva, 16 d. Rugsė. 1916.
Brangus drauge ir susiede! Sveikinu Tamstą linkėda-mas viso labo. Ačiu kad tamsta mane atsiminei. Ad-resą mano turbūt radai lai-kraštyje. Taip, drauge, tu laimingas, kad iš-šisukai, išbėgai Amerikon. Dabar pasakysiu apie sa-ve. Mane pernai, tai yra, 1915 m. rugosto 7 dieną pa-ėmė in vaiską ant vainos. Li-gi aš buvau namie tai pas-mus buvo spakaina, visi gy-veno po senovei nors karas ē-ėjo, bet mūsų dar nekludė, o kaip aš iš namų išvažiavau tai nieko nežinau. Tiktai aš išvažiavau 7 dieną au-

gusto o 9 dieną jau vokie-čiai buvo pas mus. Aš iš-važiudamas viską pali-kau po senovei, visi gyveno savo vietoje, o per dvi dieni kol vokiečiai atėjo tai man regis niekas nesusėję iš-bėgti ir tokių būdu visas mu-sų kaimas liko pas vokiečius.

Tiesa, ir bėgti niekas ne-sirengė; mušio pas mus nebu-vo, nes vokiečiai šaudydami ējo nuo Kauo ant Košedaru o pas mums nebuvo ko jiems muštis.

Aš buvau ant pozicijos, esu sužeistas į ranką ir dabar jau penktas mėnesis, kaip esu paleistas visai. Gyvenu Maskvoj.

Čia Rusijoje pažįstamų ne-randu nė vieno iš pabėgėlių. Tiktai vienas Kazys Kiškio-nis iš Toliškių.

Apie jusiškius, tai nežinau nieko, tik turbūt jie liko namie.

Labai gerai kad tamsta at-sišaukiai. Rašyk apie sa-ve. Aš Juozas Vaicekausko sunus Juozas.

Nu, ir su Diev!

Lik sveikas drauge.

Juozas Vaicekauskas.

MARGUMYNAI.

MILTAI GAL BUS \$12. UZ BACKA.

Grūdų pirkliai ir malunin-kai pranašauja, kad pirm-nėti žiema pasibaigs, reikės mokėti po \$12. už bakčą mil-tų, perkant "wholesale".

Ir nežiūrint šios baisios brangumos, vis gabenama kviečių iš Amerikos Euro-pos. Praeitą savaitę buvo parduota 10 milijonų bušė-lių milų užsieni. Jei ir toliau taip bus, tai pačiai Amerikai tuojaus pritruks kviečių. Šiomet kviečiai užderėjo; tik truputi daugiau negu 600 milijonų bušėlių užderėjo. Praeitą metą kviečių šioj šalyj užau-go 1,011 milijonų bušėlių. Su vienytom Valstijom pačiom reikalinga 590 milijonų bušėlių ant metų. Tad išpar-davimui užsienį lieka tik apie 17 milijonų bušėlių ir kas liko nuo anų metų. Bet pirkliai nenšiganėdina tuom — jie norėtų daugiau parduoti užsieni.

Dabar bandoma įvesti įs-tatymą į Kongresą, kad su-laikytų kviečių išgabėnima, bet nors toks įstatymas ir būtų įvestas, jis maža gero padarytų. Kontraktais su užsienio pirkliais jau padary-ta del visų kviečių, kuriuos galima išgabinti ir gal dar ir del daugiau kviečių. Šiuos kontraktus sunku atšaukti.

Tad Amerikos gyventojai gaus tik likusius kviečius ir mokės už tai kas tik bus pa-reikalauta.

NEGALEJO GYVENTI BE BLIZGUČIŲ.

Gyvenimas be brangumy-nų ir puikių rūbų visai ne-turi vertės tuom moterim. Užtai, kad jei nebuvo keista laikyti puikias drapanas ir brangumynus, kuriuos ji dė-vėjo, kuomet buvo nuteista į New Jersey valstijos ka-dėjimą ant nuo keturių iki septynių metų už vagyste, tula Anna Rickort. 30 metų amžiaus nusizudė. Ji pa-sismaugė su šmėtu audek-lo išplėstu iš josios lovos už-

klodalo.

MAITINOSI ŽEMRIEŠU-ČIAIS PER 3 MĖN.

Dvi studentės Californijos universiteto norėjo darodyti teisingumą jų profesoriaus p. M. S. Jaffa teori-jos, kad žemriešučiai (pea-nuts) yra tarp naudingiau-sių maisto produktų, ir kad žmogus galėtų pramisti jais ir būtų sveikas valgant vien juos ir geriant tyrą vandenį.

Tad per tris mėnesius to-dvi mergaitės pramito vien žemriešučiais. Po tų trijų mėnesių, jodvi buvo visiškai sveikos, ir abelai taip gerai jautėsi, kaip kad būtų pap-rastu maistu maitinęsi. Tad l'andymas visiškai pasisekė ir Profesoriaus teorija yra teisinga.

Ir mergaitės labai pigiai pragyveno; jos suvalgydavo kiekviena tik po 15 c. vertės žemriešūčių ant dienos, arba už \$1.05 ant savaitės o už \$4.20 ant mėnesio.

Bet nežiūrint to viso, jos nenori toliau taip pigiai pragyventi. Jodvi sako, kad jos niekuomet daugiau nesuvalgys nė vieno žemrie-šūčio, jie joms tam įkyrėjo. Jos nenori nė pamatyti dau-giau žemriešūčių.

RUSIJA YRA AMERIKOS GERAS DRAUGAS.

Rusija, su kuria ameriko-riai ketina sueti į artimes-nius ryšius po šiai kare, y-pač komercijoje, buvo nuo pat pradžios viens iš ge-riausių Suvienytų Valstijų draugų.

Pirmūtinis Rusijos draugi-škas pasijelgimas link A-merikos buvo laike šios šalies revoliucijos prieš Anglijos valdžią. Anglijos ka-ralius Jurgis III norėjo pa-blogai užderėjo; tik truputi daugiau negu 600 milijonų bušėlių užderėjo. Praeitą metą kviečių šioj šalyj užau-go 1,011 milijonų bušėlių. Su vienytom Valstijom pačiom reikalinga 590 milijonų bušėlių ant metų. Tad išpar-davimui užsienį lieka tik apie 17 milijonų bušėlių ir kas liko nuo anų metų. Bet pirkliai nenšiganėdina tuom — jie norėtų daugiau parduoti užsieni.

Kuomet laike civilės ka-rės tarp šiaurinių ir piet-nių valstijų kitos Europos valstybės, ypač Anglija, no-rėjo pagelbėti pietinėm val-stijom pasitraukti iš vals-tijų unijos, Rusija to nedalė-do. Rusija taipgi didelė malonę padarė Suv. Valsti-jom parduodama jom Alas-ką. Ji nedarė to iš ko-bios tai politiškos priežasties, kaip Napoleonas, kuomet pardavė Suv. Valstijom milžinišką Louisiana terito-riją, už tai kad "ana pus ju-rių galėtų užaugti didelė ša-lis kuri pažemintų Anglijos jurių galybę".

Rusija, taipgi, buvo viena iš pirmutinių šalių, kuri pripažino naujai susitvėrusias Suv. Valstijas dar revol-ucijai nepasibaigus.

Ir dabar, sakoma, kad visoj Europoje baisiai neken-čiama amerikonių, užtai kad jie taip pralobsta iš kitų ša-lių nelaimės, Tik vien Ru-sijoje dar juos tikrai myli-ma ir gerbiama.

Kuomet rusų-japonų karė prasidėjo, 1904 metuose, di-džiama amerikonių pritarė Japonijai. Bet išmintin-giausi amerikoni ir tų die-nių matė; kad ne Japonijos, ale Rusijos reikėjo palaikyti puse, nes Rusija buv...

rikonių draugas o Japonija niekadoms negalėjo tai buti. Šiandien jau visi amerikoni supranta teisingumą to.

Ir žymesni amerikoni jau čia, kad nors Japonija ir Rusija suėjo tuo tarpu i taip artimus ryšius, tas visgi nešities. Kada nors tie ryšiai gal truks. O ryšiai tarp Amerikos ir Rusijos, vien užtai kad jos veik nega-li viena kitai kenkti, netik del draugiškumo priežasties. atėityje tik sutvirtės.

Nekurie gali paklausti, kaip tokia apšviesta demok-ratiška, laisvę mylinti ša-lis gali draugauti su taip tam sia, absoliutiška laisvę su varžančią šalia. Ant to ga-lima atsakyti, kad nežiūrint kaip ji tamsi ir biauri bu-vo, Rusija dabar dideliais žingsniais pirmyn eina. Kiek viena iš jos pastarųjų ka-rių atnešė ką nors liberali-kesnio jai, kiek nors daugiau apšvietos. O dabartinė bai-si karė, sulgyt tulo garsaus žydo mokslininko, yra lyg ir milžiniška mokykla Rusijai. Šioj mokykloje bus išblašky-ti debesia absoliutizmo, ti-ronizmo, pavergimo tautų ir luomų, suvaržymo visokios liuosybės, kurie dabar ap-temia Rusijos akis. Po šiai kare, Rusija greitai stver-sis prie amerikonių idealų.

DIDELIS APETITAS.

Jeigu kudiški turėtų tokį apetitą (maisto troškimą) kaip jaunus vabalas kuris bulvių lapus ēda, jis su-valgytų nuo 50 iki 100 svarų maisto kas 24 valandos. Jei-gu arklys tiek suėstų kaip mažas kirminas, suliginant su jo didumu, jam reikėtų duoti toną šieno kas 24 val. Paprastas žalias kirminukas kas dien suvalgo du syk tiek lapų kiek jis pats sveria; bul-vių vabalas suēda kas dien apie penkis syk tiek lapų kiek jis pats sveria.

JIEŠKO LENKIJAI KARALIŲ.

Laikraščio "Daily News" korespondentas rašo iš Ber-no, jogei atidėliojimas paskel-bimo neprigulmingos Lenki-jos paeina nuo to, kad at-sizranda daug klidčių sujies-kojime Lenkijos karaliaus. Austrijos ir Vokietijos dip-lomatai pagal Lenkijos ka-ralių geneologijos žinovų pa-tarimo Lenkijos karuną šiuo grafui Tarnowskiui. Vie-nas kėblumas esąs tik — tai silpna kandidato sveikata.

Grafas Stepas Tarnows-kis esąs tik 10 metų am-žiaus. Jojo šeimyna gy-venanti Koleco gubernijoje, savo dvare, kuriame Tarnow-skiai gyvenę jau apie 1000 metų. Pradžioje karės jų dvaras daug kartų iš vie-nų rankų perėjo į kitas. Dabartiniu laiku dvare ran-dasi lignonbutis, kuriame grafienė kaipo sesuo miela-širdystės prižiuri rusų, vo-kiečių ir austrų sužeistuosius. Grafas Tarnowskis buvęs senesniai pas Sienke-vičių, kuris gyvena Montreux Šveicarijoje. Sienkevičius lai-ke pasikalbėjimo pasakęs: "Vienas iš šeimynos šio turis atsistėti ant Len-kių posto."

PO MEDŽIU.

Gerbiami broliai ir seseris!
Štai ateina mėnesis lapkritis, tai yra vienas iš tų mėnesių, kuriame Suvienuytų Valstijos priima naujus ukėsus prie savo šalies. Šiame mėnesyje tukstančiai naujų ukėšų buna priimti priegidinti ir pastoja nariais. Jūs didelis Suvienuytų Valstijos tautos. Ukėsiškas poteras ima įvairių tautų žmonių, netik tokios nuvargintos šalis kaip mus, bet ir anų kalbų šalių kaip Anglijos, Vokietijos, Francijos, Italijos, Rusijos ir įvairių šalių. Žmonės čia apsigyvenę čia pelnantys duoną, čia turi ir savo tiesas turėti. Jie čia prisirašo prie šios šalies kad turėti balsą rinkime šios šalies urėdo ir rinkime žmonių atstovų, kurie daro tiesas šios šalies.

Mes tankiai dejuojame, kad gyvenimas yra sunkus, vargas nuo sunkių darbų ir mažos mokesčiai. Tankiai keliamė streikus ir tankiai imame įnagį žudymo oinamė žmogus priešai žmogų ant mirties ant sužeidimo, kad palengvinti savo gyvenimą kad išgauti geresnę mokesčių. Mes tikime, tai kad privertė darbdavį duoti mums geresni uždarbį mes geriau gyvensime. Bet su tuo mes ilgai nesidžiaugiamė; po pakėlimui mums mokesčiai tuojaus kyla kainos ant mūsų duonos, drapanų, kuro, ir pastogės ir daugiau reikalauja iš mūsų kišenias. Dideliam vargui prispaudus, mes dairomės kaip pagautas paukštėlis ir mąstome per kur galėtume iš tos vargų kiėtkos išlėkti, išeiti į liuosą pasaulė, į geresnį gyvenimą. Daugelis priversti griebtis bėgimo budo gyvenimo. Kai tai vagysėiu, suktybių, plėšimų, užmušėjišėiu; kiti mėginam daryti gyvenimą dirbdami virš mūsų pajėgu, užsitraukiame ant savę ligas, bėdas ir vargus.

Mes jaučiame, kad kas nors negerai mūsų gyvenime, kas nors yra iš mados išėjęs pasenęs. Kas nors reikia taisyti, nes gyvenimas tokis yra nevertas gyvenimo. Bet kas mums tai pasakys, kas mus pertikrins, kas mus išmokys kad tiesos po kuriomis mes gyvename yra netikė, jos užvertia mums kelią į geresnį gyvenimą, jos neduoda mums žinksnio ženkti pirmyn, jos reikia taisyti ir naujos daryti, jos reikia pritaikinti taisyti, kad mes visada galėtume d

ti, kada mums sveikata pavolina ir kad už savo darbą gautume atsakančią užmokestį.

Bet kad sau geras tiesas pelnyti, tai turime būti ukėšais, rinkti urėdninkus ir rinkti mūsų atstovus kurie tiesas mums darytų. Jeigu mūsų gyvenimas remiasi taip daug ant darymo tiesų po kuriomis mes turime gyventi, tad reikia naudotis ir prisirengti į ukėšus šios šalies ir pradėti rupintis apie šios šalies tiesas. Naujam geram ukėšui atsiveria didelis mokslas ukėsyntės, nes jeigu norime kad mūsų pasiuntiniai, mūsų atstovai miesto rodose, valstijos susirinkime ir visos tautos kongrese ką-nors mums gero nutartų, geras tiesas įvesti reikia patiems gerai tas tiesas sliprasti, reikia išmokti suprasti kas mūsų gyvenimą gali pagerinti. O kada gerai dažinoms, tada reikia nuo savo pasiuntinių reikalauti. Tokiu ir tik tokiu būdu mes galime savo gyvenimą pagerinti. Delto mes žmonės po medžiu, apie tai šiomis dienomis apmąsty kime ir nepraleidę progos pastokime ukėšais.

Tiesas, kad tai reikia prašyti ir rašyti nors savo pravardę, tiesas, kad priimdami mus į narius šios šalies, klausia ar mes suprantame kokis budas šios šalies valdymo, koks skirtumas yra tarpe šios šalies ir šalies iš kur mes atėjome. Kas daro tiesas miestui, kas daro tiesas valstijai, kas daro tiesas šiai visai šaliai. Koks vardas mūsų valstijos gubernatoriaus, kongresmano, prezidento Suvienuytų Valstijų. Klausia keliu paprastu klausymu apie šią šalį. Kada ji atsirado ir kada laisvę sau išgavo nuo Anglijos. Tų paprastu klausymu jeigu žmogus negali atsakyti, tai ir neverta tokis priimti už ukėšą šios šalies. Jeigu mes norime būti gerais ukėšais delei savo gyvenimo pagerinimo, tai netik kad turime žinoti tuos paprastus klausymus, bet mums verta žinoti visa šios šalies istorija, verta žinoti ta taip brangiai ir sąmoningai padaryta konstitucija šios šalies tėvų, kuri daug laisvės suteikia visiems šios šalies žmonėms. Nekurios dajis tos konstitucijos taip sumaningai padaryta, kad bus ir gyvuos per ateitį, sėjus amžius.

Norėdami pagerinti mūsų gyvenimą mes turime pažinti priežastį mūsų vargų, pažinti konstituciją tokią kaip ji yra, permatyti kaip ją pataisyti ir kokių būdu tas pataisymas suteiks mums geresnį ir laisvesnį gyvenimą. Apie tai darsižinoti, reikia pašvesti biskį laiگو, pasiskaityti, pasikalbėti, o aiškiai pamatysime kad mes nenustojome nieko bet pelnome labai daug.

Pastojęs kartą ukėšus, pelniji pilnas tiesas šios šalies, pelniji šios šalies užtara, nes prisirašai prie didžiausios draugijos ir kaimo narys gali reikalauti nuo tos draugijos to visko, ką konstitucija parodo kad ukėšui čia priguli. Mes per daug dedam vilties kad sugrįšime į savo tėvynę Lietuvą ir bereikalingas darbas bus išėnimimas popieru. Bet tiesu popieros verta mums imti delto, kad ir del mūsų Tėvynės ir delei mūsų prigimtos šalies mes galime daugiau gero padaryti ne kaip budami be popieru.

Tiktai tas pats ėmimas popieru ir lavinimas savęs, turi labai didelę vertę. Mes mokinamės tokiu daiktų, kurie sugrįžus mums į Lietuvą bus taipgi labai reikalingi. Mes norime autonomijos, norime savyvaldos savo šalies, mums taipgi bus reikalinga sumani konstitucija, reikalingos tiesos pagal kurias turėsime tę gyventi. To visko nemokėdami mes atsiuosime į malonę savo vadu, o vada! kartais kaip Maižėšius gali gerai išvesti, bet gali ir nuvesti mūsų šalį ant blogos tvarkos. Bloga tvarka yra blogas gyvenimas, už ką nieko negalime ir negalėsim kaltinti kaip tik patį save. Delto mieli broliai la vinkitės ir imkite ukėsiškas popieras; dabar geras, patogus tam laikas.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Salt Lake City darbo unijos turi savo savaitinį laikraštį.

Iš 4,517,000 ypatų dirbančių prie žemdirbystės Ispanijoje, 775-270 yra moteris.

United Mine Workers dabar turi 339,000 narių; 1897 m. ta unija turėjo vos 9,700.

Argyleshire (Škotojoj) policistai gavo pakėlimą mokesčio 96 centais ant savaitės.

Švedijos chemiškose išdirbystėse dirba apie 17,500 ypatų; viena trečdalis šių darbininkų yra moteris.

Barzdaskučiai Montreal'e Kanadoje, priklausanti prie unijų, išsikovojo sau 8 val. darbo diena.

Unijos narys tapo paskirtas plumberių darbų inspektorium Wilkes-Barre, Pa.

Dublino (Airijoje), duonkepiai reikalauja 50 val. darbo savaitėje ir pripažinimo jų unijos.

South Vancouver (B. C. Kan.) srutu nuovadų darbininkai gavo pakėlimą mokesčio nuo \$2.50 ant \$3.00.

Kulku dirbtuvė Welland, Kanadoje, atradus, kad moteris geriau atlieka tą darbą negu vyrai, pasamdė net 200 iš jų.

California valstijos organizacija mėšinyčių darbininkų nori įvesti įstatymą sulgy kurio visos mėšinyčios turėtų būti uždarytos nedėdienais.

Visi vyrai delegatai į San Francisco Darbo Tarybą turi dėti bent penkis "union-made" (unijų darbininkų padirbtų) drapanų štukas; kitaip jie nebus priimti tarybon.

Anglijoj ketinama įvesti vieną dieną kas savaitę, kuomet tik sunki dirbančios ypatos turės tiesą mėsa valgyti.

Tik 162 darbo įstatymų buvo įvykdinta New Yorko valstijoje nuo valstijos įsteigimo 1777 m. iki 1910. Vienas trečdalis šių įstatymų, ir kur kas naudingiausi, buvo įsteigta laike Gubernatoriaus Hughes valdymo per 3 metus ir 9 mėnesius. Šis buvęs gubernatorius yra dabartinis republikonų kan diratas del prezidento.

Tulas Kanados darbininkų vadas sako, kad jau nereikia toliau bijoti jog chiniečiai arba japonai užgriėbs visą darbą ant vakarinės Amerikos pajurės; mat dabar chiniečiai ir japonai nori tos pat mokesčiai kaip baltveidžiai ir rašosi į unijas ir paremia unijas.

Siemet Šveicariją aplankė sunkiausi lytus ką ji turė per 50 metų, tad javai, daržovės ir kiti augmenai labai daug nukentėjo.

Suv. Valstijose kas met padirbta guzikų už 20 milijonų dol.

Tuli nariai Kansas miesto tarybos, nori, kad miestas pradėtų kasti anglius kuri randaš žemėje, kai kuriose dalyse miesto. Kasykla priklausytų miestui.

Ponia C. G. Johnson, iš Sacramento, Cal., yra vienatinė moteris svarstyklų inspektorė Suvienuytose Valstijose.

TURKIJA.

Vardas "turkai" yra paprastai suteiktas daugeliui genčių paeinančių nuo kuone tos pat kilmės, iš tos pat vietos, vidaus Azijos, bet kurie jau per ilgus šimtmečius yra daugelyje dalykų, gana daug atsitolinę vieni nuo kitų; turi skirtingus papročius ir skirtingas kalbas. Turkai apie kuriuos mes rašysime yra taip vadinami ottomanai arba kaip jie patį save vadina "Osmanli", nuo vardo Osmano, vieno jų garsiausių senovės vadų.

Turkai, manoma, nuo pat pradžių gyveno viduje Azijos, į šiaur-vakarų Chinijos ir į šiaurę Indijos. Jie originaliai buvo geltonos, mongolų rasės, kaip chiniečiai, finai, magyarai (hunai), bulgarai, totoriai ir kiti. Bet turkai nuo pat senovės rodos buvo daug stipresni, karžygiškesni už chiniečius kuriuos jie labai vargindavo. Pirmutinės žinios ką mes turime apie turkus paeina nuo chinų raštinkų. Nuo jų mes dažinome, kad turkai buvo labai neramūs žmonės, nomadai (besikilnojanti iš vietos į vietą žmonės), iš prigimties. Jie neturėjo jokių kaimų, neišdirbdavo žemę, neužiėmė industrijoms. Jie gyveno iš medžioklės ir iš gyvulių, kurių jie turėdavo milžiniškas kaimines. Jie gyvendavo šėtrose padarytose iš gyvulių odu. Jie patį per save nepasiekė jokios civilizacijos; jie tobulinosi tiktai imtuodami kitus, pasėkdami ant kiek jie galėjo ir ant kiek jiems gera išrodė kitų tautų civilizaciją. Jie pirmiausiai sekė chinų civilizaciją, paskui indus, vėliau arabų, persų, graikų ir galutinai vakarų Europos.

Iš pradžių, turkai turėjo tikėjimą panašų į primityvių chinų tikėjimą. Jie garbino vieną didį Dievą Tangrį o po tam galybę kitų dievačių paeinančių iš vandens ir žemės. Vėliau jie garbino ugnį, pasekdami persus ir priėmė iš dalies budistų tikėjimą ir net nekuriuos krikščionių tikėjimo dalykus. Bet gal gale, 7-tame šimtmetyje, jie visi priėmė Mahometo tikėjimą, prie kurio didžiama jų prisilaiko iki šiai dienai. Turkai nuo pat pradžių pripažino daugpatystę. Ir kuomet tėvas numirdavo, jo vyriausias sunus apsisvedavo su tėvo našlėm, išskyrus jo paties motiną. Turku milimiasias užsiėmimas buvo karė ir nors jie turėjo daug gerų ypatybių, jie nemeluodavo, buvo svetingi ir t.t., — betgi reikia pripažinti, kad jie buvo labai žiaurus — rodos stačiai mėgdavo kraują pralieti. Bet jie patįs nebijojo nė savo kraują lieti — visoj pasaulėje nesirado narsesnių, karžygesnių žmonių kaip senobės turkai.

Pradžioje 13-to šimtmečio gauja apie 2000 ar 3000 turkų vedamų tulo vado Ertohrul, apsigyveno netolį nuo Erzerum. Jiem čionai buvo gana gerai gyventi ir laiku bėgant jie dauginosi ir turtingesni tapo, įgydami vis naujos garbės ir daugiau žemių už patarnavimą karėje valdonams kitos mahometoniškos gentės, seljukų, kurie valdė visą Mažąją Aziją. Ertughrulo sunus Osman, pirmas didis turkų didvyris, ypač atsižymėjo, pagelbėdamas seljukams atmušti graikų atakas. Už jo narsumą ir ištikumumą, seljukų imperatorius jam suteikė plačias žemes ir paskyrė jį savistoviu vadu. 1300 m. numirus imperatorium, kuris buvo taip apdovanojęs Osmaną seljukų imperija suskilo į daugybę mažų valstybių, tarpe kurių tebėjo nuolatiniai vaidai del imperijos karunos. Osmanas ir jo sunus nedalyvavo šiuose vaiduose ale tolyn kovojo su graikais užimdami vis daugiau iš jų teritorijų. Tarp pačių graikų radosi didelis nesutikimas ir tai buvo ačiu šiem nesutikimam, kad tarp 1340 ir 1350 metų, turkai, pašaukti vienos graikų partijos kad pagelbėti apmalsinti kitą, pirmą kartą įsiveržė Europon. Kartą įėję į pat vidų Graikijos, net iki Balkanų, turkai pamatė tikrą silpnumą graikų ir nuo tada nutarė kada nors visišškai paveržti jų imperiją.

Pamažu, turkai apkariavo Mažąją Aziją, apgalėdami visas kitas valstybes seljukų imperijos, bet jie taipgi nepamiršo ir Graikijos. Osmano anukas Murad I apkariavo net ir Adrianopolį, graikų antrą miestą sulgy didžio, ir padarė iš jo sostinę.

Matydami kad pavojus grėšia visai Europai, ir raginami popiežiaus, kariumenė susidedanti iš serbų, vengrų, valakų, ir kitų, atakavo turkus, bet buvo visišškai sumušti. Tada turkai privertė serbus, bulgarus, Bosnijos, Herzegovinos ir kitas apielinkės valstybes mokėti jiem donį. 1389 m. garsiaame Kossovo mušyje, turkai galutinai apgalėjo serbus, visišškai pavergdami juos. 1396 m., garsus sultonas Bayezid I, skaudžiai sumušė teutonų kryživius, kuriuos vedė Vengrijos karalius Sigismundas. Bet kuomet rodos nieks nesulaikys turkų nuo sunaikinimo graikų imperijos, priešas pasirodė rytuose, ačiu kuriam, Byzantija galėjo gyvuoti dar 50 metų. Šis priešas buvo bausis Timur arba Tamerlanas, kuris su milžiniškom gaujom totorių buvo apgalėjęs kuone visą Aziją ir dalį Europos (Rusiją). Sultonas Bayezid kaip nors įžėidė Timurą, tad pastarasis užpuolė ant jo ir visišškai sunaikino jo kariumenę ties Angora (Azijoje), 1402 m., paimdamas jį patį ir didžiumą jo generolų nelaisvėn. Bayezid taip atjautė šią nelaimę kad į trumpą laiką mirė iš galėsties.

Nors Bayezid buvo palikęs net penkis sunus, nuo 1403 iki 1413, turkų imperija buvo taip sudemoralizuota, ji buvo taip sunaikinta ir išteriota, kad nė vienas šių sunų negalėjo įvesti tvarką ir atsisėsti ant tėvo sosto. Įvedimą tvarkos taipgi ap sunkino tas, kad didelis nesutikimas viešpatavo tarp penkių brolių, kurie kaip visuomet turkų imperjališkoje šeimynoje, geidė tik nugalėbinti vieni kitus. Galutinai 1413 m. viens iš Bayezido sunų, Mahometas liko vienatiniu valdonu ir už septynių ar aštuonių metų jau buvo atgavęs visas tėvo teritorijas. Priegtam jis dar apgalėjo valachus (rumunus) ir privertė juos mokėti jam donį. Šis Mahometas daug padarė taipgi del praplatinimo mokslo ir dailės tarpe jo žmonių.

Jo sunus, Murad II buvo gabus karžygis, numalsino daugelį sukilimų Azijoje ir Europoje ir atėmė svarbų miestą Saloniki nuo graikų. Tada jis pasirašė su Bracėnu, ištėrioti Serbiją ir Vengriją bet garsus vengrų vadas, Janos Hunyadi 1442 m., privertė turkus pasitraukti iš ten. Tada Muradas padarė taiką ant 10 metų su vengrais ir pats apleido sostą savo mažam sunui Mahometui II-ram. Išgirdęs apie tai, popiezius gundė Vengrijos karalių dar kartą užpulti ant turkų, nežiurint sutarties ir milžiniška europiečių kariumenė, po vadovyste Vengrijos karaliaus Ladislovo atvyko ties Varna, Bulgarijoj. Murad, pašauktas savo žmonių maldavimų, pasitiko čionai krikščionius 1445 m. ir labai sumušė juos. Jonas Hunyadi 1448 m. dar kartą atakavo turkus, bet neturėjo jokio pasisekimo.

Kuomet Murad II numirė, jo sunus Mahometas II nutarė susyk įvykdinti seną turkų projektą ir paimti Konstantinopolį. Jis apgulė miestą 1453 m., ir nors šį kart graikai kovojo su desperacija, jie buvo taip nusilpninti vidaus vaidais, kad jiems nebuvo jokios progos laimėti. Jų imperatorius šaukėsi pagelbos nuo vakarinių krikščionių valstijų, bet pagelba nepribuvo ir galutinai, po 53 dienų apgulimo, miestas turėjo pasiduoti. Tai buvo 29 d. gegužio, 1453 m. Mahometas II apsigyveno graikų imperatorių palociuje ir sekancią pėtryčią (mahometonų šventadienį) garsioj Šv. Sofijos katedroj atsibuvo pamaldos garbėje Allaho ir jo pranašo Mahometo. Graikijos imperija visišškai žuvo. Dabar turkai jautėsi jau labai galingi ir visišškai užbaigė pavergimą mažosios Azijos, Bosnijos, Serbijos, Albanijos, Valachijos. Jie vėl ir vėl sumušė Veneciją (kuri turėjo galingiausių laivyną tų dienų) ir per tulą laiką, pradėdami nuo 1479, laikė italų miestą Otranto. Tada Mahometas užėmė Krymą ir rengėsi atakuoti Egiptą kuomet staiga numirė. Šis Mahometas II buvo viens iš gabiausių turkų sultonų. Jis buvo netik gabus karvedys, bet didžiai mokytas žmogus; jis pats mokėjo 6 kalbas ir visuomet pagelbėjo mokslininkam. Priegtam jis sutvarkė Turkijos administravimą, sutvarkė įstatymus ir suorganizavo didesnę reguliarią kariumenę, taip kad nuo tada Turkija turėjo suvirš 100,000 reguliarių karių.

(Tas) ek kiek

L. ETUVIAI AMERIKOJ.

TERRE HAUTE, IND.

Vietinės draugijos, nenul stančiai darbuojasi rengimui Lietuvių Dienos. A. L. P. D. užima pirmą vietą tame ir turi plačiai pažymėjus Lietuvių Dieną savo progrome.

A. L. P. D. rengia balių ant 28 d. spalio, laike kurio bus ir prakalbų. Tikimasi, kad kalbėtojai nepamirš savo kalbose ir apie Lietuvių Dieną.

Narys.

GARDNER, MASS.

Gerb. A. Vitkauskas atvažio ir perstatė scenoje "Mirtų Vainikas". Žmonų buvo visai mažai, neuzteks nei lėšos padengti. Veikalas neapsakomai žingeidus ir lošėjai gabūs, ypatingai p-lė P. Sarkaitė Janinos rolėje la bai atsizymėjo. Gerb. A. Vitkauskas didelius gabumus turi scenoje. Publika užsilaikė nekaip. Vietoms juokėsi be tikslo.

TMD. spalio 22 d. turėjo diskusijas temoje: "Ar reikalinga remti laikraščius kičių srovų?" Diskusantai nieko įstabaus nepasakė. Aparto, buta pirmininko neblai vaus ir kitų girtų pasitaikė, tad daug negeistinumų darė publikai.

LSS. 89 kp. turėjo diskusijas temoje: "Aą reikalinga šelpti nukentėjusius nuo karės?" Lai bus leista man priminti diskusantų išvadžio jimus: "Kada karės neorėje tad neturim remti". Diskusantų buvo aštuonios ypatos, visi rimtai laikėsi į dalykus.

Apšvieta Mylintis.

LEWISTON, ME.

Linksma pranešti, kad ir mūsų kolonijos lietuviai prisirengė prie energiško veikimo Lietuvių Dienoj, ir visos sriovės sykiu. Kas svarbiausiai, tai tas, kad vietinis komitetas praskleidė savo spēkas netik Lewistone, bet ir kitose apielinkėse miesteliuose stengsis pas tatyti kolektoarius kur nėra lietuvių arba kad ir yra bet visai mažai. M. Dailydaitė, M. Paušienė, A. Juozakevičius ir P. Ješūnas įgalio ti galutinai sutvarkyti Lietuvių Dienos veikimą.

žvaigždutė.

WEST FRANKFORT, ILL.

Lietuviai šios kolonijos yra pasidalinę į dvi partijas; vieni vadina antrus barbarberiais (gal barbarais? Red.) antri vadina pirmus salaveišiais. Nesutikimas tarp dviejų partijų yra labai didelis ir kenkia darbavimuisi iš vien. Tad mes neturime nė teatrų nė kitokių pasilinksminimų. Tik kur eisi ten matysi mūsų brolius su užpiltom akimi, išgiris nežmonišką lermą ir t.t. Apart svaigalų jiems mažai kas rupi.

Darbai kasyklose pas mus gerai eina, tik kaip kur bėdavojojama, kad karų neduoda.

Neprašytas.

NEW BRITAIN, CONN.

Stai j... mus 22 d. spal... kalbom...

seniai pargryžę iš Lietuvos delegatai, kun. Dr. Bartuška ir Dr. Bielskis. Prakalbos atsibuvo lietuvių tautinėje svetainėje. Vietinis klebonas kun. E. Grikis pirmiausiai perstatė kun. Bartušką, kuris plačiai apipasakojo Lietuvos vargus. Antras kalbėtojas, Dr. Bielskis pranešė mums apie sunkų lietuvių belaisvių padėjimą.

Publikos buvo kuone pilnu tėlė svetainė. Aukų, kaip girdėtis buvo surinkta suvirš \$180. Kun. Bartuška antru kartu kalbėjo apie Lietuvių Dieną 1 d. lapkričio, ragindamas New Britaino lietuvius uoliai darbuotis aukų rinkime.

Lai jiem buna geras pasisekimas ir kitose lietuvių kolonijose.

Alvietis.

(Praeitame "A. L." n-vje įsiskverbė klaida. Vieton "prakilnių Ansonijos organizacijų", turėtų būti "prakilnių New Britain'o organizacijų". Red.).

RUMFORD, ME.

Mūsų mieste šiose dienose randasi mažai lietuvių nes daugumas išvažinėjo iš priežasties mažų algų ir užtai kad čia andasi dirbtuvių mažai. Mūsų didžiausios dirbtuvės yra sekancios: International Paper Co. ir Oxford Paper Co. Jose dirba po kelis šimtus darbininkų. Bet šios dirbtuvės labai mažas algas moka ir jose labai tankiai darbininkai buna sužeisti arba užmušti.

Spalio 19—20 naktyje, mašina užmušė Julijoną Mažeiką, 29 metų amžiaus geriausį Rumfordo muzikantą. Visi Rumfordo lietuviai jį gerai pažino ir visi labai gailėjosi, kad tokia baisi nelaimė spektorė Suvienytose Valstijų patiko.

A. A. J. Mažeika priklausė prie šv. Roko dr-jos, prie L. V. ir pritarė ir kitom organizacijom, patarnaudamas visom kiek galėdamas ir neimdamas jokio atlyginimo. Žodžiu, tai buvo geras, pavir diugas vaikas.

Šv. Roko Dr-ja jį palaidojo labai iškilmingai, ir su muzika. Ir netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai dalyvavo jo laidotuvėse, visi parodydami didelį liudėsį.

A. A. J. Mažeika buvo palaidotas 22 d. spalio, šv. Antano kapinėse. Jo pagerbimui šv. Roko Dr-ja nupirkė vainiką už 14 dol. Lietuvos Vyčiai vainiką už \$15.00 L. Dukterų Draugija kvietė už jo pasidarbavimą del jų. Daugelis ir pavienių moterų paaukavo jam gėlių. Stebėtina tik kad L. Kliubas, kuriam jis buvo lygiai darbavęs, sis, nieko neaukavo. Abelina imant, vėlioniu suaukavta gėlių už 40 dol.

A. A. J. Mažeika gimė 1887 m., Narindučių parapijoj, Vermanų kaime, Šiaulių pav. Kauno gub.

Už jo geradėjistes, tegul jam buna lengvas atsilsis!

A. Jasud.

HARTFORD, CONN.

Pavyzdingos krikštynos at sibuvo 22 spalio, pas P. Elijo šių, 82 Hudson st. Svečiai gražiai linksminos bet ne-

pamiršo ir savo brolių nukentėjusių nuo karės Lietuvoje, del kurių suaukavo \$6.70 ir pinigai perduoti vietiniam Tautos Fondo skyriau išdėninkui, kun. J. Ambotai. Aukavo po \$1.00 T. Špelus, ir P. Elijošius.

Po 50 c. A. Jiešmantas, M. Jiešmantienė, E. Tamošaitis, O. Tamošaitienė, J. Poteliunas, M. Poteliunienė, M. Sui tienė, A. Miešlaiskis; A. Jiešmonta 25 c., M. Jiešmantienė 15 c., V. Miešlaiskienė 20 c., P. Jiešmantukas 10 c. Geistina butų, kad visi mūsų tautiečiai prie kiekvienos progos, kada jie linksminos, nepamirštų savo brolių bėdaujančių Lietuvoje.

Ten Buvus.

HOMESTEAD, PA.

Pavyzdingos krikštynos, visuomenės lietuvių tarpe.

22 d. spalio, S. M., atsibuvo krikštynos pas pp. Jurgį ir Oną Balezėnčius, linksmo ir druto jų sunelio kurs ant krikšto šv. aplaikė vardą Pranas—Antanas. Per die na svečiams padorei besilinksminant, ant galo laike vakarinišės viena ypata užklau sia, kodėlgi virš minėto pokilio kumas taip užsimastės, neprisideda juokavoti draug su svečiais: Tada kumas prataria į besilinksminančius svečius, "Vardan Tėvynės Lietuvos vargingų našlių, ir našlaičių, kąsnelį duonos nes alkstame, gelbėkite, nes žusime!"

Paragindamas svečius, au koki, kiek nors Tėvynės reika

Spalio 19—20 naktyje, mašina užmušė Julijoną Mažeiką, 29 metų amžiaus geriausį Rumfordo muzikantą. Visi Rumfordo lietuviai jį gerai pažino ir visi labai gailėjosi, kad tokia baisi nelaimė spektorė Suvienytose Valstijų patiko.

A. A. J. Mažeika priklausė prie šv. Roko dr-jos, prie L. V. ir pritarė ir kitom organizacijom, patarnaudamas visom kiek galėdamas ir neimdamas jokio atlyginimo. Žodžiu, tai buvo geras, pavir diugas vaikas.

Šv. Roko Dr-ja jį palaidojo labai iškilmingai, ir su muzika. Ir netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai dalyvavo jo laidotuvėse, visi parodydami didelį liudėsį.

A. A. J. Mažeika buvo palaidotas 22 d. spalio, šv. Antano kapinėse. Jo pagerbimui šv. Roko Dr-ja nupirkė vainiką už 14 dol. Lietuvos Vyčiai vainiką už \$15.00 L. Dukterų Draugija kvietė už jo pasidarbavimą del jų. Daugelis ir pavienių moterų paaukavo jam gėlių. Stebėtina tik kad L. Kliubas, kuriam jis buvo lygiai darbavęs, sis, nieko neaukavo. Abelina imant, vėlioniu suaukavta gėlių už 40 dol.

A. A. J. Mažeika gimė 1887 m., Narindučių parapijoj, Vermanų kaime, Šiaulių pav. Kauno gub.

Už jo geradėjistes, tegul jam buna lengvas atsilsis!

A. Jasud.

Už jo geradėjistes, tegul jam buna lengvas atsilsis!

Už jo geradėjistes, tegul jam buna lengvas atsilsis!

Už jo geradėjistes, tegul jam buna lengvas atsilsis!

Už jo geradėjistes, tegul jam buna lengvas atsilsis!

sutikti. Taip tučias J. S. (perkrištytas iš žydėlio) vi sai neteisingai vieną "Darbininko" No. pasislepęs už "Upelio" sparnų tarpė ko ki to rašo buk čia vienas agentas nešioja tarpė katalikų laikraščių —ir laisvamanių. Istikrųjų kiek man žinoma pardavinėtojų katalikiškų laikraščių, toki nepardavinė jo nė laisvamaniškų, nė socialistiškų laikraščių; socijalistai visai nieko netur su katalikais, arba katalikai su socijalistais. Tur but "Upelis" vadina šiuos laikraščius laisvamanių: "Rygos Garsą", "Lietuvių Balsą" arba "A. Lietuvių". Tai patrijotas! Su tokiais plepalais nekenks.

Kalnavertis.

PROTOKOLAS.

(Iš priežasties vietos stokės paduota tik svarbesnės dalis protokolo. Red.).

A. L. T. Sandaros III Seimo. Brooklyn, N. Y. McCaddin Memorial Hall, Berry Str., ir So. 2-nd Str. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros III-čiąjį Seimą atidarė Sandaros prezidentas p. R. Karuža, 10 val. iš ryto, 20 d. spalio, 1916, Trumpai prataręs į susirinkimą, prezidentas nuskyrė P. Norų mandatų priėmimui. Užsiregistravo 25 delegatai, su Centro Kom. nariais.

Sesija I.

Atidaręs Sandaros III seimą prezidentas R. Karuža pratarė trumpą prakalbą per bėgdamas tautininkų veikimą nuo kelesdešimtis metų ir paskui 1914 m. per didįjį Brooklyno susivažiavimą seimą Sandaros inkurimą ir plėtojimąsi.

I Seimo prezidiumą išrinkta: Pirmsėdžiu F. P. Bradchulis, Pagelbininku J. O. Širvydas, I Sek. J. Sekevičius, II Sek. A. Rimka.

Raportai Centro Valdybos. Pirmininko raportas, kuris buvo papasakotas žodžiu, priimtas. Ant tolesnių seimų vienbalsiai nutarta, kad raportai butų priduoti raštu.

Vice-pirm. nebuvo sesijoje. Susinešimu sekretoriaus raportas viebalsiai priimtas. Finansų sekretoriaus raportas vienbalsiai priimta. Kasininko seime nesiranda — jis busias vėliaus.

Renkama presos komisija Jon ineina A. Rimka, K. A. Makarevičius ir Pr. Kibortas.

Sesija II.

Skaitymas I sesijos protokolo. Priimtas su patėmijimu, kad Presos komisija taip gi sutvarko kuopos įnešimus. Raportas kasininko. Priimtas su patėmijimu, kad raportas butų atiduotas turto peržiūrėjimo komisijai, kuri tuoj bus išrinkta. Ton komisijon ineina P. Kazlauskas, J. Ambraziejus ir Pr. Kibortas.

Nutarta skaityti antrojo Sandaros Seimo protokola, bet nesiradus jo šjuo laiku ant stalo, protokolo skaitymas atidėta ant vėlesnio laiko.

"Blokas" su kitoms srovėms susitarti del bendro darbo dirbti del lietuvių ir Lietuvos labdaringųjų ekonominių, politikiškųjų ir kultūrinių reikalų komisijos raportas priimtas.

Programos bei konstitucijos tvarkymo Komisijos raportas. —Nesirandant Seimo dviejų komisijos narių: D-ro Šliupo ir p. Chmieliaus ko —trečiai komisijos narys —J. O. Širvydas žodžiu papasakojo. Pasirodė, kad p. R. Karužos pateiktas programos, kuris priduosas šin seiman, perėjo per programos komisijos narių rankas ir pasirodė, kad du nariai priima jį, o trečiasis narys ne, —jis prisilaikęs prie Pittsburgho konferencijos išdirbtos tam tikros komisijos programos taisykių.

Skaityta abu programu ir taipgi kuopų įnešimai: a) ALTS. Naujosios Anglijos kuopų susivažiavimo; b) 29 kp. iš Detroit, Mich.; c) 5-tos kp. iš Baltimore, Md. Priėmimas konstitucijos projekto.

Projekto įžangon šiaip pataisyti: "O Amerikoje nuo "Liet. Balso" iki dabartinių laikų —

Keturi pirmi paragrafai priimti kaip originale. V Prieš 5-tąjį originalo paragrafą pridėti: "Tautų ir valstijų nesusipratimai privalo būti rišami arbitracijos keliu, t. y. pagal Pittsburgho konferencijos.

VI. Kiekviena tauta turi teisę spręsti apie savo likimą vidurinį susitvarkymą (Pitt. k.)

VII. Priimta Pittsb. konf. VIII Priimta Pittsb. konf. b) originalas par. V. c) priimta Pittsb. konf. d. priimta originalas.

IX Šis paragrafas po tulų svarstymų paduota pp. Širvydai ir Rimkai išnaujo suredaguoti ir priduoti rytojaus dienai. Raportas komisijos kasininko knygu peržiūrėjimo priimtas.

Sesija III. Skaitymas protokolo. Priimta. Skaitymas korespondencijų. Iš So. Omaha, Nebr. nuo 28 kp. su auka \$2.50 Autonomijos Fondui. Aukavo J. Biliunas \$1.00. P. Biliunas \$1.00 ir K. Jonevičienė 50 c. Tėsimas skaitymo programa.

XXI. a) Mokestis centran bei kuopom gali buti mėnesinės, b) Mėnesiui mokėti centran 5 c. ir kuopai.

ALTS. pripažinta paprastos -tikrosios ir nepaprastos kuopos.

Nepaprastoms kuopoms metinė mokestis. Inėsimai, kad nepaprastoms kuopoms lig pirmo šimto mokėti 5 dol. o toliaus nuo sekančio šimto po 1 dol. ir antras, kad pirmam šimtui 3 do., o nuo sekančių — 5 dolarius. 14 balsų prieš 5 perėjo pirmasai inėsimas t. y., kad nepaprastos kuopos lig šimtui turi mokėti 5 dol., o nuo sekančių po 1 dol. Sesija IV.

Skaitymas III sesijos protokolo. Priimta be jokių taisyčių.

Vice -prezidento, kuris pri buvo šion sesijon, raportas. Priimtas vienbalsiai. Tolesnis programos skaitymas.

XIII. Priimta originalas. XIV. Priimta su pataisy mu, kad ALTS. seimai butų metiniai.

XV. Priimta originalas, t. y., kad susivažiaviman kiekviena kuopa siuncia po 1 delegatą ir dar po vieną delegatą nuo 50 narių. Nepaprastos kp. turi teisę siųsti tik vieną atstovą, nežiurint draugijos didumos, su patariamuoju balsu.

Nuo XVI-to iki XX-to priimti originaliniai.

XXI. Centro Valdyba turi pagaminti kuopoms del naujų narių priėmimo tam tikra deklaracija.

Rinkimas Centro Valdybos. Prezidentu nominuota P. Kibortas, R. Adžgauskas ir J. Ambraziejus.

Tapo išrinkta. Prezidentu išrinktas P. Kibortas, Vice-prez. p. R. Adžgauskas, Iždininku aklamaukas, Iždininku budu išrinktas M. Bučinskas, Susinešimų sekr. A. Ramanauskas.

Finansų rašt. aklamacijos budu išrinktas J. O. Širvydas. (Redakcijos reikalai sujungti su finansų sekretorium).

Redakcijai ir finansų raštiniui \$100 metams algos. Komiteto nariais, kurie yra ir kasos globėjais: Dr. Bacevičius ir M. Vinikaitis. Kontrolės komisija: — Dr. E. G. Klimas, P. Norkus, J. V. Lutkauskas.

Apšvietos komisija: — R. Karuža, Phila., Pa. J. Sekevičius, Lawfence, Mass.

A. Rimka, So. Boston, Mass.

Teismo komisija: — F. P. Bradchulis, Chicago, Ill.

B. K. Balutis, Chicago, Ill. Dr. Zimontas, Chicago, Ill. Skaityta A. B. Strimaicio SLA. C. Sekretoriaus laiškas, kuriame prašoma paimti ant 60 nuosimčio knygu tėt: "Lietuvių Tautos klausimas Europos karo metu". Laiškas priimtas ir atiduotas Sandaros centro valdybai.

Padėkavota tiems laikraščiams, kurie tarnavo Sandaros organizavimui, ypač "Vien. Liet." "Ateičiai" ir "Lietuvai".

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

XXI. a) Mokestis centran bei kuopom gali buti mėnesinės, b) Mėnesiui mokėti centran 5 c. ir kuopai.

ALTS. pripažinta paprastos -tikrosios ir nepaprastos kuopos.

Nepaprastoms kuopoms metinė mokestis. Inėsimai, kad nepaprastoms kuopoms lig pirmo šimto mokėti 5 dol. o toliaus nuo sekančio šimto po 1 dol. ir antras, kad pirmam šimtui 3 do., o nuo sekančių — 5 dolarius. 14 balsų prieš 5 perėjo pirmasai inėsimas t. y., kad nepaprastos kuopos lig šimtui turi mokėti 5 dol., o nuo sekančių po 1 dol. Sesija IV.

Skaitymas III sesijos protokolo. Priimta be jokių taisyčių.

Vice -prezidento, kuris pri buvo šion sesijon, raportas. Priimtas vienbalsiai. Tolesnis programos skaitymas.

XIII. Priimta originalas. XIV. Priimta su pataisy mu, kad ALTS. seimai butų metiniai.

XV. Priimta originalas, t. y., kad susivažiaviman kiekviena kuopa siuncia po 1 delegatą ir dar po vieną delegatą nuo 50 narių. Nepaprastos kp. turi teisę siųsti tik vieną atstovą, nežiurint draugijos didumos, su patariamuoju balsu.

Nuo XVI-to iki XX-to priimti originaliniai.

XXI. Centro Valdyba turi pagaminti kuopoms del naujų narių priėmimo tam tikra deklaracija.

Rinkimas Centro Valdybos. Prezidentu nominuota P. Kibortas, R. Adžgauskas ir J. Ambraziejus.

Tapo išrinkta. Prezidentu išrinktas P. Kibortas, Vice-prez. p. R. Adžgauskas, Iždininku aklamaukas, Iždininku budu išrinktas M. Bučinskas, Susinešimų sekr. A. Ramanauskas.

Finansų rašt. aklamacijos budu išrinktas J. O. Širvydas. (Redakcijos reikalai sujungti su finansų sekretorium).

Redakcijai ir finansų raštiniui \$100 metams algos. Komiteto nariais, kurie yra ir kasos globėjais: Dr. Bacevičius ir M. Vinikaitis. Kontrolės komisija: — Dr. E. G. Klimas, P. Norkus, J. V. Lutkauskas.

Apšvietos komisija: — R. Karuža, Phila., Pa. J. Sekevičius, Lawfence, Mass.

A. Rimka, So. Boston, Mass.

Teismo komisija: — F. P. Bradchulis, Chicago, Ill.

B. K. Balutis, Chicago, Ill. Dr. Zimontas, Chicago, Ill. Skaityta A. B. Strimaicio SLA. C. Sekretoriaus laiškas, kuriame prašoma paimti ant 60 nuosimčio knygu tėt: "Lietuvių Tautos klausimas Europos karo metu". Laiškas priimtas ir atiduotas Sandaros centro valdybai.

Padėkavota tiems laikraščiams, kurie tarnavo Sandaros organizavimui, ypač "Vien. Liet." "Ateičiai" ir "Lietuvai".

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

Organais palikti tuos p...

"Ateiti" ir "Lietuva". ir dar paprašyti "A. Lietuvį". Platinti šiuos visus laikraščius prenumeratoms — skaitytojų rinkimui, rašinėti kuodaugiausiai į juos apie ALTS. reikalus.

Visas korespondencijas pasveikinimus, etc. delei skelbi mo spaudoj palikti centro valdybai.

Pavienių narių prigulėjimas pavesta centro valdybos priežiurai.

Sekantis seimas Chicagoj — 13 balsų; Waterbury — 3. Naujosios valdybos pranešimai:

Naujai išrinktas prezidentas, Pr. Kibortas, pranešė, kad prie Sandaros prisirašė "Tėvynės" redaktorius p. V. K. Račkauskas ir "Sus. Liet. Am." C. Sekretorius A. B. Strimaitis.

Išleisti Dr. Šliupo veikalėli: "Lietuvos Laisvė".

Seimas išreiškia padėką buvusiai Sandaros valdybai. Seimas išreiškia pageidavimą, kad visi sandariečiai kuodaugiausiai remtų ir aktyviai dalyvautų "Lietuvių Dienos" aukų rinkime.

Naujoji valdyba savo vietas užima nuo 1 dienos gruodžio, šių metų.

Svarstyta Lietuvos ir Gelbėjimo Fondų reikalai, bet delei stokos laiko atidėti rytojaus dienai ir visi dalykai perduota Centro valdybai, senajai ir naujai.

Seimas užsidaro 6:30 val. vakare.

Seimo vedėjai: — Pirmsėdis F. P. Bradchulis, Sekr. J. Sekevičius. Rezoliucijų bei programo komisijos nariai: — J. O. Širvydas, A. Rimka.

Du Illinois valstijos išradėjai išėmė patentą del žingeidžio švarko nuo lietaus. Švarkas padarytas iš vieno šmotos popieros.

Japonai padirba koki tai silką ir kanapių auginimą Naujoj Zelandijoj.

Serbijoj randasi daugiau žmonių, pasiekusių 100 metų amžiaus, negu kokioj kitoj šalyje pasauleje. Sekant Serbiją, Airija turi daugiausiai šimtmetinių žmonių.

Savžudyčių skaičius auga. Kas metį į 15,000 ypatų nusizudo šioj šalyj. Per 10 praeitus metus, 42,000 žmones nusizudė 100 miestų.

Nežiurint karės, Anglijos prekyba eina kas kart didyn. Rugsėjo mėnesyje, ji turėjo už \$36,01

VIETOS ŽINIOS

Auka.

Jonas B. Lečkus, jurininkas ant Suvienujų Valstijų karės laivo Pennsylvania, paaukavo \$1. karės nukentėjusiems lietuviams. Piniagai perduoti Worcesterio Fondan.

L. J. Paulauskas uždėjo naują, sakoma puikiausią visoj aplinkėje barzdaskutylą ant 177 Green gatvės. Priešai Vernon teatrą. Linkime jam, kaip broliui lietuviui, geriausias kloties.

Armėnų - Sirijiečių fondas.

Per 21 ir 22 dd. spalio, rinkimą ant gatvių ir iš aukų surinktų bažnyčiose bei prisistūstų nuo biznierių ar taip mielaširdingų ypatų, Worcesterio armėnai - sirijiečiai surinko \$3621,57 savo karės nukentėjusiems šelpti.

Nelaimė.

Besiskubindamas išilgai gelžkelio į darbą kurį jis gavo nedėlioje kaip anglių krovelas del Boston and Maine gelžkelio, Matteo Clemente, 29 m. amžiaus, pakliuvo po ekspreso ratais freito jarduose ir buvo susyk užmuštas.

Clemente palieka moterį ir keletą vaikų Italijoje, kurių jis buvo duonas uždirbėjas.

Y. M. C. A. (Jaunų Vyrių Krikščionių Susivienijimas)

kuriš šiomis dienomis rinko aukas pastatymui naujo būdinko, į aštuonias dienas surinko suvirš \$376, 000 — ačiū tvirtam ir gabiam pasidarbavimui Rinkimo Komiteto narių. Tai yra milžiniška suma del tokio, galima sakyti, neperdėto miesto kaip Worcesteris.

Bet reikia pripažyti, kad Y. M. C. A. ištikrųjų yra labai naudinga organizacija jaunimui ir žmones taip gausiai aukavo, nes pilnai suprantą jos naudingumą.

29 d. spalio, Washburn svetainėje 3 val. po pietų atsi buvo paskaita Daktaro Tupper iš Boston, Mass. apie Lietuvą. Paskaita buvo anglių kalboje, ir buvo rodoma sterioptiški paveikslai iš lietuvių gyvenimo kaip tik prieš karę, ir t.t.

Paskaitą surengė Worcesterio amerikonių ir lietuvių komitetas karės nukentėjusiems šelpti. Paskaitos tikslas, supažindinti svetimtalius su Lietuva.

Už tai kad paskaita nebuvo gana išgarsyta, ir kad nebuvo ir kitokių pritraukimų, kaip tai tautiška muzika (kas paprastai būna šitokiuose atsitikimuose) žmonių neperdaug buvo, vos koks 150. Bet tie, kurie pribuvo, atidžiai klausė. Paskaita buvo labai simpatiška pasakytą. Stebėtina, kad Dr. Tupper, svetimtautis, tiek žino apie Lietuvą, ir tiek ją interesuoja.

Apart paskaitos buvo prakalbų. Kalbėjo Mr. A. Roe, Dr. A. McCullagh ir Buvęs Mayoras Logan. Visi labai prielankiai lietuviams.

nus gausiai aukauti 1 d. lapkričio. Aukų po paskaitos buvo surinkta suvirš 30 dol.

Worcesterio Komitetas Lietuvių Dienai parengti, 29 d. spalio surengė prakalbas, kad paagitavus žmonių rinkti aukas. Pirmas kalbėjo p. A. Blažys. Plačiai paaiškino Lietuvių Dienos svarbą ir kvietė visus, kuomet tik kas gali prisidėti prie Lietuvių Dienos. Toliau kalbėjo p. Rautkis, J. Vaitkus, p. Zataveckas. Laike prakalbų A. Blažys rinko aukas ir išdavinėjo paliudijimus nuo Centralinio Komiteto su prezidento Wilsono deklaracija. Aukų surinkta į šimta dvidešimt dolerių.

MOTERŲ SKYRIUS.

Moteris tarnauja rusų, serbų, bulgarų ir kartais net teutonų kariumenėje; anglių kariumenėje jos gali tarnauti kaip virėjos, bet Francijos kariumenėje visiškai jų nepriimama.

Chicago turi daugiau moterų policiečių negu kokis kitas miestas pasaulėje.

Su virš 150,000 New Yorko moterų yra susiorganizavę kovoti prieš baltą vergiją tame mieste.

Panelė Ruth Law yra pirmutinė moteris orlaivninkė kuři bandė lėkti naktvyje, kuomet vėž didelis pavojus keliauti ore.

Chicagos moteris ketina boikotuoti (visiškai nepirkti nuo) tų miesto pardavinėtojų, kurie per aukštas kainas ima už maistą.

Ponia Albert T. Leatherbee rengiasi išnaikinti visas Bostono žiurkes.

Motina Gertruda, perdėtinė Mielaširdystės Seserų mieste Dubuque, Iowa buvo vienuolė per 75 metų. Ji stojo vienuolynan 1841 m., kuomet buvo tik 14 m. amžiaus.

Moteris kasyklų darbininkės Cekijoj uždirba tik 28 c. ant dienos.

Garsus automobilių išdirbėjas, Henry Ford, iš Detroit, Mich. netikėdavo joga reikia moterims lygias politiškas tiesas. Bet kiek laiko atgal, prezidentas Wilsonas pertikrino jį šiame klausyme. Todėl Ford pakėlė algas moterų kurios dirba jo dirbtuvėse. Dabar apie 1500 moterų gaus mažiausiai po \$5. ant dienos, lygia kaip Fordo vyras darbininkai.

Obuolių ir kiaušinių pyragas Padaryk kiek nori paprastos pasaldintos obuolių koki pasakytą. Stebėtina, kad Dr. Tupper, svetimtautis, tiek žino apie Lietuvą, ir tiek ją interesuoja. Apart paskaitos buvo prakalbų. Kalbėjo Mr. A. Roe, Dr. A. McCullagh ir Buvęs Mayoras Logan. Visi labai prielankiai lietuviams.

Prakalbos atsibuvo Waverly gatvės svetainėje, vakare.

Sužeidė lietuvi.

Nedėdienio vakare, automobilis parmetė Kazimierą Matuką, 40 m. amžiaus, ant Ballard gatvės ir labai sužeidė jį. Žmogus kuris važiavo automobiliuje, nesustojo, kuomet nelaimė atsitiko, ale užgesinęs užpakalines žemes bandė pabėgti. Bet žmones kurie tuo tarpu vaicsčiojo gatve visgi patėmijo numerį automobiliaus ir pranešė policijai, kuri vėliau areštavo savininką.

Matukas, nors pavojingai sužeistas, gal pasveiks. Jis guli miesto ligonbutyje.

"Washington Pie".

1 puoduką cukraus. 1/2 puoduko sviesto (arba galvijo taukų)

1 puoduką saldaus pieno. 2 puoduku miltų. 2 šaukštuku baking powder.

1 šaukštuką vanillos. 1 kiaušini.

Sumaišyk sviestą ir cukrų labai gerai; tada pridėk gerai išplaktų kiaušinių ir įmaišyk pramaniu pienu ir miltus išsijotus su baking powder. Galutinai įmaišyk vanillą.

Kepk karštame pečiuje vienoj didelėje gerai ištaukuotoje blėtoje arba dvejose pajinėse blėtose. Jeigu kepsi ant tū būdu, kuomet pyragas iškeps ir atšals, užtepk kokio nori marmaliado ar uogų kisieliaus ant vieno pyrago, uždėk antrą ant pirmutinio ir apiberk viršų su "powdered sugar". Tai turėsi taip vadinamą "Washington Pie".

Šis pyragas yra skanus ir nebrangiai atsieina.

Jautiena ir ryžiai.

Šukapak užtektinai šaltos atlikusios jautienos, kad padaryti 2 puodukų. Iš tar pink puode arba gilioj skauradoje šmotą sviesto taip di delį kaip kiaušinis. Kuomet sviestas pradės net parusti, pridėk cibuli supiaustytą ir riekutes ir viryk svieste iki pagels. Tada įmaišyk 2 di deliū šaukštu miltų ir 1 puoduką verdančio vandens. Gerai išmaišyk; kuomet bus gerai paviręs, pridėk mėšą. Leisk kartą gerai užvirti, pridėk pagal skonį druskos ir pipirų.

Turėk gatava kiek nori išvirtų karštų ryžių, ant to-

BEREIKALINGAS KANKINIMAS.

Reumatizmas ir neuralgija šiuose mėnesiuose atneša didelius kentėjimus, tiem kurie nevertuoja Trinerio Linimento, neimk pigių panašumų. Vien tik Triners linimentos gali duoti tau tikrą pasiluosavimą, Kaina 25 ir 50 c. Aptiekose, 35 ir 60 c. per pačią.

Šis sezonas atneša ligas šalčio, kosulio, skausmą gerklės ir dusulį delai kurių Triners Cough Sodateive yra be sulyginimo naudingas. Kaina ta pati.

Joseph Triners Mfg. Chemist, 1333—1339 So. Ashland av. Chicago, Ill.

rielkos. Užpilk mėšą ant šių ryžių ir padėk ant stalo. Ryžių turėtų but daugiau negu mėšos. Labai sotus ir pigus valgis.

PER DAUG GYDUOLIŲ.

Daugumas žmonių kenčia nuo perdaugelio gyduolių. Kad palengvinti juos ligoje. Jie ima gyduoles vieną po kitai, o jų sveikata eina menkyn. Geriausia pagelba tai nustoti e. mus visokias gyduoles, o imti Triner's American Elixir Karčiojo Vyno. Šita gyduolė išvalo žarnas be susilpnėjimo, dirba kaip sustiprintojas, duoda geresnį apetitą, pagelbsti sugrumu lojimą ir sudrutina kūną. Labai naudingos nuo vidurių užkietėjimo, riuagėjimo, nerviškumo. Joseph Triners Mfg. Chemist, 1333—1339 So. Ashland av. Chicago, Ill.

FARMA PIGI.

90 akrų, 30 dirbamos. kita visa dalis miško ir ganyklo, galybė mėlynių uogų, 100 obelių. Ir namas, bania, vištinis, arkliaims tvartas. Miškas viens apmokės už farmą. 7 galvijai, 2 arkliai, kiaulės, vištos vežimai, mašinos 12 mailių nuo Worcester, arti dypo. Prekė \$3100. Imokėti \$1500.

Du 3-jų famil. namai su geroms maudyklėms, plazai abiese galuose, akmens stogas. Prekė ant 30 procento, arti fabriky savininkas priverstas parduoti. Prekė \$7300. Jonas Burokas, 12 1/2 Millbury st.

PARSIDUODA

POOL-RUMIS, 4 stalai ant Washington Square ant antrų lubų, virš saluno. Labai smagi vietukė ir gera užėiga. Parsiduoda pigiai. Gera proga į biznį. M. Buliha, 8 Washington Sq. Worcester, Mass.

MUSŲ AGENTAS

P-nas W. Gilvičia
yr Amerikos Lietuvis agentu New Britain, Conn ir aplinkinėje.

JIESKOKITE SAVŲJŲ!

Rašykite į Lietuvą per Berlyno ir Petrogrado Komitetus. Blankos ir konvertai jumi sugatavoti randasi pas mus. Priešukite 25 c. apturėsite viską ko reikia prie rašymo ir pamokinimą kaip rašyti. Gavę žinią, kad giminės gyvi ir gyvena ant vietos siuskite pinigiską pagelbą M. PALTANAVIČIA 15 Millbury st. Worcester; Mass

PUIKIOS STUBOS ANT PARDAVIMO.

Dvejos stubos po 3 tenementus Tenementai po 4 ruimus, randos atneša 652 dol. Netoli nuo dratų fabriko, labai gera vieta del gyvenimo. Pirmo morgidžio \$5000, abu namai parsiduoda už \$6200 Norinti pasiteirauti galite ateiti į "Amerikos Lietuvis" ofisą. 15 Millbury st.

NAUJAS ADVOKATAS

Benjamin Mendelsohn Advokatas Veda visokias provas teismuose kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai Hrovatiškai, Rusiškai ir vokiškai.

Ima provas šios šalies ir krajavas.

Ofiso vieta: 927 SLATER BUILDING 390 Main St. Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvis" Agentas L. S A V I C K A S. 261 Chapman St. New Britain, Conn.

J. Mozeris, "AMERIKOS LIETUVIO" Agentas, Pas jį galima užsirašyti "Am. Lietuvis". 1426 So. 48 Court, Cicero, Ill.

PRADEAMOSIOS ARITMETIKOS VADOVELIS

SUTAISĖ M. SALČIUS
Išleido "Amerikos Lietuvis"

KAINA 50 CENTŲ

Štai nauja knyga dėl išsilavinimo rokundu visokiuose išdarbuose. Mokinkis šių žiemą KAINA 50C.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury St., Worcester, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo draugų ir draugių iš musų apilinkės, Navosėnų miestelio, Telsių pav. Kauno gub. Leon Žalimas, 374 Millbury st. Worcester,

Pajieškau sesers Marcijonos Budvietaitės, paeina iš Kauno gub., Raseinų pav., Svėksnos val. Kelvėtu kaimo. Ji pati arba pažįstami labai meldžiu pranešti. Ant. Budvietis, 15 Millbury st. Worcester, Mass. (iki 45)

Pajieškau savo pačios, Petro nelės Valavičienės, po Tėvu pavardė Toleikite. Apleido mane 4 metai tam atgal, taipgi pajieškau švogerio Jono Toleikio abudu Kauno gub. Raseinų pav. Sviekšnos parap. meldžiu atsi-

BALIUS IR ŠOKIAI!
Rengia šv. Vardo Marijo Draga, atsibus Subatoj, 4 d. Lapkričio, 1916. m. svetainėje A. O. H. TRUMBULL ST.

Kazimieras Valavičia, šaukti. 46 So. 22-nd st. Pittsburgh, Pa. (45)

NAUJA LIETUVISKA UŽEIGA
Siuomi pranešu visiems lietuviams kad aš atidariau naują ir gana puikią BARBER ŠAPE, vienoje iš parankiausių vietų visiems lietuviams nes ant: 177 Green st. (prieš pat Vernon Square naują teatrą). Taigi kviečiu visus lietuvius be skirtumo atsilankyti, nes visiems yra gerai žinomas barzdaskutys: Leonas Paulauskas.

REIKALINGAS RUMAS.
Norėčiau gauti gerą didelį rumą, vienas sau prie geros familijos. Malonėkite parašyt atviru te. M. Rolfas, 169 Washington St. Worcester, Mass.

VAIKAMS, KAIPIR SUAUGUSIEMS.

Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų (Severa's Kinney and Liver Remedy) yra lyginai naudinga. Skaityk sekantį laišką: "Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų pagelbėjo mano aštuonių metų vaikui, kurs per aštuonias dienas sirgo inkstu liga". — F. Meyer, RED 3, Wellston, Okla." — Pamėgink minėtą gyduolę, jei trokšti palengvinimo nuo inkstų uždegimo, skausmingo šlapinimosi, kojų tinimo ir strėnų skausmo. Taipgi, Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų atitaiso lovoje besislavinimą pas vaikus. Nuiek į aptieką šiandien ir nusipirk bonką šios gyduolės. Kaštuoja 50 c. ir \$1.00. Negalint gauti, pareikalauk tiesiai nuo W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

"AMERIKOS LIETUVIO" Agentas, užrašo "Am. Lietuvi" Vaclas Gilvičia, 28 John st. New Britain, Conn.

PARSIDUODA FORNICIAI!
Geras pečius, setas krėslų ir stalas sėklyčiai, kuknioje gerai viskas sutaisyta. 3 bėdrumiai visakuom parengti ir įsiurinti ant 400 dol. Kas nori pirkti, čia gera proga, nes parsiduoda pigiai Stan. Urbis, 4 Stone st. Worcester. 2 gyvenimas.

Leisk mum pasiuti syki tavo sintą arba overkotį, miera ir pritikimas bus geriausias, kuri tu nešiosi visada

J.V. ALEKSO IR BROS. CO.
14 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

DIRVA
Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzšiuma barnėmis ne polemikomis. Talpina daug žinių. Talpina daug moksliskų ir pamokyančių straipsnių. "DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. TIK \$1.50c. METAMS. Ant pažiuros vienas No. Dykai. "DIRVA" 2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

ANT PARDAVIMO.

Čeverių taisyto mieta, geroje miesto dalyje apgyventoje lietuviams ir lenkais. Darbo yra ikvaliai. Žmogų norinčiam dirbti. Atsišaukite! Coblers Shop, 6 Perry av. Worcester, Mass.

PASINAUDOK IS GEROS PROGOS.

Dratinė dirbtuvė reikalauja drato traukėjų ir vyrų kurie nori mokintis. Kada mokinesis jie moka po 20 c. už valandą. Išmokę uždirba labai dideles nedėlines mokeskis. Jeigu tē rašysi klausdamas primink "Amerikos Lietuvi." Tik jauni vyrai gali greitai išmokti. Kreipkis: Indiana Steel & Wire Co. Muncie, Ind.

Vadovėlis Esperanto Kalbos.

K. Vidikauckas.

(Taša)

GRAMATIKA — GRAMATIKA.

A) DALIS KALBOS — PARTOJ DE LA PAROLO

1) NARELIS "LA" — ARTIKOLO.

Narelis "la" yra tai definitiškas narelis, taip kaip anglų: "the". Kuomet kalba eina apie daiktus žinomus, ar tai gyvoje kalboje, ar tai knygoje, tuomet prieš daiktavardį statosi žodelis "la".

Pavizdis kas link vartojimo "la" — Alvoka la kuraciston — pašauk gydytoja. Šiame sakinyje "la" parodo, kad čia kažkas liepia pašaukti gydytoją žinoma ir tam, kuris liepia pašaukti, ir tam kuris jį šauks.

2) DAIKTAVARDIS — SUBSTANTIVO.

Daiktavardis yra tai žodis, reiškiantis asmenį, daiktą arba atskirą supratimą.

a) Kalboje Esperanto daiktavardis turi vienai-vienutėlę galunę — "o". Pavizdin: Patro — tėvas, patrino — motina, koro — širdis, kapo galva ir t.t.

b) Pažymėjimui dviejų, arba keletos daiktų, tai yra, daugskaitos pažymėjimui, tarnauja galunė — "j". Pavizdin, patroj — tėvai, patrinoj — motinos, koroj — širdys, kapoj — galvos ir t.t.

c) Priekininko linksnyje daiktavardžiai įgauna galunę — "n". Taip pat toji galunė tarnauja ir pakraipai; pavizdin, mi amas patron — aš myliu tėvą; mi ira, arbaron — aš einu miškan.

Paaškinimas apie daiktavardį, vienkart budvardį, bei prievieksmį — Daiktavardį galima pažinti maž-daug visados ant klausymo — kas; budvardis — koks; gi prievieksmį — kaip. Pavizdin, Tie čia staras ūmo, kaj ĝi bone vidigās kvankam ĝi estas ligna — ten stovi namas, ir jis gerai atrodo, nors jis medinis. Tėmykite — "stovi", kas? — namas. — domo (tai daiktavardis). Koks? — medinis ligna (tai budvardis). Kaip jis atrodo? — Gerai bone (tai prievieksmis). Esperanto kalboj budvardis visur ir visados užsibaigia ant — "a", gi daugskaitoje ant "aj", o prievieksmis visados užsibaigia ant — "e". Bet apie tuos du dar bus toliau...

Daiktavardžio linksniavimas.

(Deklinacio de substantivo)

Vienskaita.

Vardininkas: la frato — broliis, Kiltininkas: de la frato — broliio, Naudininkas: al la frato — broliui, Priekininkas: la fraton — broli, Šauksmininkas: la frato! — broliau, Irankininkas: per la frato — broliu, Vietininkas: en la frato — brolyje.

Daugskaita.

Vard. la fratoj — broliai, Kilt. de la fratoj — broliuj, Naud. al la fratoj — broliams, Priek. la fratojn — broliuj, Šauks. la fratoj! — broliuj, Irank. per la fratoj — broliais, Viet. en la fratoj — broliuose.

Pastaba. Vietininko linksnis išreiškia taipogi ir kitais prielinksniais; paviz., su broliu — kun la frato, rupimos broliu — mi zorgas pri la frato ir t. t.

3) BUDVARDIS — ADJEKTIVO.

Budvardis yra tai žodis, rodantis daikto ypatybę, arba kokybę, ar būdą.

a) Kalboje Esperanto visi budvardžiai, taip, kaip ir daiktavardžiai, turi vienai - vienutėlę galunę, būtent: "a". Pavizdin, bona — geras, dolča — saldus, litova — lietuviškas ir t.t.

b) Del daugskaitos pažymėjimo, lyginai daikt-

vardžiui, budvardis įgauna galunę — "j". Paviz., alta — augšti ir t.t.

c) Priekininko linksnyje budvardžiai taippat, kaip ir daiktavardžiai, įgauna galunę — "n". Pavizdin, Mi vidas altan domon — aš matau augštus namus; li portas belajn pomojn — jisai neša gražus obuolius, ir t.t.

Laipsnis augštesnis tveriasi per priedą žodelio "pli" — daugiau, o augštesnių, per "plej" — daugiausiai. Pavizdin, alta — augštas, pli alta — augštesnis, plej alta — augščiausias.

Kaip jau augščiau aiškinau, budvardį lengviausiai, pažinti ant klausimo — koks?

Budvardžio linksniavimas.

Vard. la bona patro — geras tėvas, Kilt. de la bona patro — gero tėvo, Naud. al la bona patro — geram tėvui, Priek. la bonan patron — gėrą tėvą, Šauks. la bona patro! — geras tėve! Irank. la bona patro — geru tėvu, Viet. en la bona patro — gerame tėve.

Daugskaitoje prisideda — "j", o kur reikia (daugskaitos priekininke) — "jn". Gi viskas taip, kaip daiktavardžio linksniavime.

4) PRIEVEIKSMIS — ADVERBO.

Kalboj Esperanto prievieksmiai užsibaigia visada ant raidės — "e". Pavizdin, bone — gerai, varme — šiltai malvarme — šaltai dolče — saldžiai ir t.t. Prievieksmio laipsniavimas buna tas pats, ką ir budvardžio. Pavizdin, mia frato pli bone kantas ol mi — mano brolis geriau gieda negu aš, li finigos tiun ĉi. laboran plej bone — jis užbaigs tą darbą kuogeriausiai ir t.t.

Kaip jau minėjau, prievieksmį galima pažinti ant klausimo — kaip?

5) IŠVARDIS — PRONOMO.

Išvardės asmeniškų kalboj Esperanto yra šitos: mi — aš, vi — jus, ĉi — tu (mažai vartojama), li — jis, ŝi — ji, ĝi — tai (šita išvardė vartojama tik kas link daiktų, ar gyvulių vienskaitoje. Pavizdin, via ĉevalo estas malbona, mi ne povis iri gi ĝin — tavo arklys piktas (negeras), aš negalėju jo priversti eiti), si — save, ni — mes, ili ĝie ir jos (apie moteris), oni — jie (tai yra daugskaitė neasmeniška išvardė. Štai kur ją vartoja: oni kantas — dainuoja (nežinomi), ili kantas — jie dainuoja (žinomi). Lavinmosios išvardės pasidaro per prikerimą, budvardžio galunės — "a". Pavizdin, mi — aš, mia — mano. Mia patro — mano tėvas. Gi išvardės mainosi taip, kaip daiktavardžiai. Pavizdin, min — mane vienskaitlis kan ĉiavekslis); miaj — mano (daugskaitilis vardininkas); siajn — savo (daugskaitilis kanĉeiksilis).

6) VEIKSMAZODIS - VERBO.

Veiksmažodis neatsimaino per ypatas ar skait-

is. Pavizdin, mi faras — aš darau, la patro faras — tėvas daro, ili faras — jie daro.

a) NEVEIKIAMASIS — SAKYMBUDIS VEIKSMAZODIS TURI GALUNĘ — "i".

Pavizdin, kanti — dainuoti, labori — dirbti, mangi — valgyti ir t.t. Gi, kaip motome tas veiksmažodis vienoks su mūsų lietuviška kalba, tai yra, galunė.

b) Dabartinis laikas turi galunę — "as". Pavizdin, mi kantas — aš dainuoju (arba, dainuoju); vi dancas — jūs šokate (arba, šokate); ŝi amas — ji myli ir t.t.

c) Pereitas laikas turi galunę — "is". Paviz., mi laboris — mes dirbome, ili bataliadis por libereco — jie kovojo už liuositybę ir t.t.

d) Busiamas laikas turi galunę — "os". Paviz., ni dormos — miegosime (mes), ŝi skribos — ji rašys malamikoj batalados ĝis la fino — prieš kovos ligi galė ir t.t.

e) Salyginis sakymbudis turi galunę — "us". Paviz., ŝi farus — ji dirbtų, ni dancus, se ni havus muzikon — mes šoktume, jeigu turėtume muziką ir t.t.

f) Sakymbudis liepiamas turi galunę — "u". Paviz. laboru — dirbk, manĝu — valgyk, iru — eik ir t.t.

Gi, kur liepiamas sakymbudis priima formą mandagumo keičias į prašymą, ten vartojasi sakinyse — "mi petas" — meldžiu. Paviz., ekkantu, mi petas ĉar vie voĉo estas tre bela — uždai nuokite, meldžiu, kadangi jūsų balsas yra labai gražus.

(Taša)

Karės Pabėgėliai Jieško Giminių ir Pažįstamų.

55) Juozapas ždunis, jieško svogerio Povilo Janulionies gyvena Chicagoje. Meldžia atsiliepti.

56) Kareivis Jonas Podziūnas jieško brolių Antano ir Juozapo taipgi giminių ir pažįstamų. Iš Anykščių miestelio Ukmergės aps. Kauno gub.

57) Emilija Kincinaite, iš Mazeikių stoties, Kauno gub. jieško giminačio Pijaus Varnaso, iš Mazeikių miestelių Kauno gub. Jei kas sužinotų malonėkit pranešti.

58) Domininkas Marcinuskas, kreivis, iš Kauno gub.

61) Rapolas Zigas... jieško savo netikro brolio ir seserai tėso Antano Tautkaus ir Teklės Tautkaitės. Kuršėnų miestelio Šiaulių pav. Taipgi nori dažinoti ar negirdėjo kas apie jo tėvukus Lietuvoje. Prašo atsiskaityti!

62) Mykolas Bagdonas, pabėgėlis. Kauno gub. Panėvėžio aps., Kuldunų sodžiaus jieško savo dukters Emilijos Bagdonavičiūtės, Atsiliepkite!

63) Elžbieta Jonuskaitė, jieško brolių Jono ir Juozapo iš Kauno gub. Šiaulių pav. Viekišnių parap. Milių kaimo atsiskaitykite!

64) Adalia (Pavardės nėra Red.) jieško brolio Vinceno, kuris gyvenęs Mahanoy, City, Pa. Prašo atsiliepti.

65) Petras Karbauskis, iš Kauno gub. Raseinų pav. jieško svogerio Adriko, taipgi Juozapo Martinko ir jo pačios. Prašo atsiskaityti!

66) Antanas Balčiūnas, iš Kauno gub. Ukmergės pav. Troškunų valšė. Metų venkiemio prašo atsiskaityti Viktorui Šiaurui, Kazimierui Laužikui, Gasparui Jodeliui ir kitiems pažystantiems,

67) Juozas Rudbalis, sunus Mykolo iš kaimo Raudoniškių, Kalvarijos parap., Su valkų gub. jieško dėdės Tamošiaus Duniškio, gyvenusio Minersvillyje.

68) Marcelė Muliarškienė-Mulerskaitė iš Seinų Suvalkų gub. jieško sesers Agotos Norvaišienės gyvenusios Amerikoje, mieste Harrisone, N. J.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE

Galima gauti šios knygos: Nr 313 Vargdienių, "335 Žemių dulkės", "340 Žemės giesmė I dalis", "341 Žemės giesmė II dal.", "1329 Dailydė arba patarmės stalioriams", "1371 Musų dirva (Skaitymo kninga šaudies mokyklai ir gimnazijai)", "1455 Istorija katalikų bažnyčios.", "1599 Jaunieji skraujai", "1601 Kristijono Duonelaičio raštai.", "1602 Kuprelis.", "1609 Rytujun bežurint.", "1617 Apysakos Istorija septynių mokytojų. Pažvelgus atgal. Iš po budelio Kalavijo. Bagociaus išpažintis Granatų pavėsyje.

3 Iš gyvenimo vėlių bei velnių. Liet. Pasakos įvairios.

66 Apie žemę ir kitus svietus.

67 Apstreiškimai atmosferoje.

84 Činija

70 Gantos Istorija.

117 Gantos pajogos Geografija.

81 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai.

82 Žėrys ir žmogus

87 Gyvenimo mokykla

88 Istorija Abelna.

89 Istorija Sovietų Vals tijų.

95 Liet. Protėviai Mažoje Azijoje.

96 Rašto Istorija.

97 Tikėjimų Istorija.

98 Trumpa senobės Istorija

112 Kaip rašyti laiškus liet. ir anglų kalbose.

M. PALTANAVIČIA 15 Millbury St. Worcester, Mass.

NAUJAS ŽODIS I VISUOMENĖ.

Broliai Lietuviai!

Laikau už pareigą pranešti visuomenei kad aš turiu parašęs per šiuos 1916 metus naują Eilių knygą, kuri bus užvardinta "MALONĖS UPELIS" (Nemirtini sielos aidai). Toje knygoje tilps su virš 66 įvairaus turinio eilės. Dviems dainoms ir muzika pritaikta.

Tai bus gana didelė knyga. Aš norėčiau ją parduoti, arba jei kas apsimtų išleisti — ar draugystės ar tai pavienis žmogus. Pats išleisti nepajėgiu kadangi silpnai stoviu medžiagiškai. Norėdami sužirpti apie sąlygas ir abelnai, kreipkitės tiesiog pas autorių sekančiu adresu: A. J. Nėris 15 Millbury st. Worcester, Mass.

Taisikite Dantis! Dabar laikas taisyti dantis, pirm negu prasidės šalčiai, jei jus norite išvengti baisių dantų skaudėjimų. Mano be skausmo metoda žinoma daugeliui lietuvių, kurie pas mane taisy savo dantis. Kainos žemos. Gomurio ir tiltelito dantys \$4.00. Pripildymai: porceleno \$2.00, sidabro 50c. auksu \$2.00. Patarnaujoja kalba lietuviškai. Patsyręs dentistas D-RAS W. J. O'BRIEN Vernon Sq. Val. 9 A. M. iki 9 P. M.

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖ S P A U S T U V Ė S Pausdina Visokius Spaudos DARBUS Kaip Tai: Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus i vestuves, Perstatymus ir Baliaus Programus, Afišas, Tabeles, Cirkuliorus, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieninius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc. ATLIEKA GREITAI, PIGIAI IR GERAI. "AMERIKOS LIETUVIS" 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

GERA PROGA Mes turime septynis geras drukuojamas mašines: 2 Franklin, 2 Hammond, 2 Blichensderfer, 1 Oliver. OLIVER 15 DOL. Kainos nuo 12 iki 20 dol. Kam reikalinga mašina meldžia me su mumi susižinoti, parduoda me konopigiausiai. FRANKLIN 15 DOL. M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS" "DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis. "DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą. "DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymu, rašytų pačių darbininkų. "DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus. "DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apyskaičių. "DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama. "DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu virsija visus išleistuves. Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c. Adresas: "DARBININKAS" 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALINGA LIETUVĖ MERGINA mokanti lietuviškai, lenkiškai kalbėti, dirbti i ofisą vienos dirbtuvės, butų gerai kad butų stenografė. "Amerikos Lietuvis" suteiks adresą.

AGENTAS. Newark'o ir apilinkės lietuviui norinti gauti "Amerikos Lietuvi" pavieniais numeriais arba užsirašyti, galite kreiptis pas apietokioriu: W. A. Leščinską 315 Walnut St. Newark, N. J.

REIKALINGAS PARDAVEJAS.

Lietuvis turintis pažinti su Worcesterio lietuvių kolonija. Atsišaukite Četvergo vakarais tiktai.

C. S. Woodward 553 Main st. Room 2

P. S. REMEIKIS, 267 Pleasant st. Gardner, Mass. "AM. LIETUVIO" agentas, Vietiniai ir apilinkės lietuviui gali pas jį užsirašyti ir nusipirkti pavienių "A. Liet." numerių.

EILIŲ KNYGELE

Jums butinai reikalinga kiekvienam įgyti knygele: "DAINOS-JUOKELIAI — NET LINKSTA KELIAI"

Ji jums taip reikalinga, kaip sveikata. Todėl, kad joje rasit puikiausių mūsų satyriko HOCUS FOCUS'o eilučių, kuriose yra juokų tiek kiek jurėje vandenio. Kaina tik 20 centų. Pilna puikių komiškų paveikslėlių.

Važiudami piknikan, budami namie, ar rengiant juokų koncertus, patįs pasilinksminsit ir kitus palinksminsit šios knygutės eilutėm.

Agentams nuleidžiamas nuosimtis. Adresuokite: "AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury st. Worcester, Mass.

Naujas ELEMENTORIUS

Su daug ir Vėliukų PUIKIŲ Skaity-mėlėm.

KAINA TIK 25 CENTAI.

M. PALTANAVIČIA 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Atida!

Gerbiami "Amerikos Lietuvio" Skaitytojai!

Nenorėdami kad jūsų mokestis neužsiliktų, ir darydami kiek tik mes išgalime del jūsų per šį mėnesį mes duosime jums puikią dovaną: Mar taus parašytą knygą, kuri kaipo veidrodys perstatys Lietuvos stovį laike karės, Parodys kaip jus tėvai, bro liai ir giminės elgėsi, ką veikė, kaip gelbėjosi.

Kas prisijus mums užmoke stį ant metų savo prenume ratorą pats, tam duosime šita knygą dovanų, kas prikals ins nors vieną naują skaity toją ant metų tas gaus šita knygą dovanu.

Širdingai meldžiame visų patirdarbuoti. nes knyga la bai svarbi jums turėti.

Amerikos Lietuvis", 15 Millbury st. Worcester.

Draugijų Reikalai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Literatūros ir Mokslo Draugija paėmė Amerikos Lietuvį už organą.

DRAGIJOS VIRŠININKAI:
Pirm. Juoz. Bandza, 259 Cardoni Ave., pirm. pagel. J. Tribulas. Užraš. rašt. A. Abyshell, 295 Greeley Ave., Fin rašt. A. Bagdonas, išd. A. Mitrikas, išdo globėjai Jonas Balčiūnas ir J. Latonas, tvarkdarys M. Maželis.

Mėnesiniai susirinkimai laikomi kas pirmas nedėdienis kiekvieno mėnesio, antrą val. po pietų svetainėje "Dom. Polski." Ant Forest ir kamps Chene st. Let. Liter. ir Mokslo D. — jcs nariai maino knygas kas antrą nedėdienį kožno mėnesio savam knygne, po No. 204 Cardoni St. tarpe 12-kos ir 3-jų po piet. Knygynas randasi po No. 204 Cardoni St. Knygei K. Abyshell ir J. Vaitekunas, knygyno išdininkas Jonas Mitrikas.

SHEBOYGAN, WIS.
Sv. Kazimiero Draugystės susirinkimas metinis esti 9 d. Balandžio, prasideda 12 val. dieną, Bažnytinėje svetainėje. Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas antrą nedėlią kožno mėnesio. Pirmininkas — Andrius Kudirk. 1121 Clara ave. Sekretor. Juozas Auštrevičia, 1414 New York ave.

PASINAUDOKITE

Atėjus šaltesniam vakaram pasinaudokite iš pasisikaitymo gerų knygų. Štai Kataliogas knygų pasirinkite ir parsitraukite sau, netik kad praleisite laiką pakajingai bet pasibulinsite ypatingai. Kas pirks pas mus knygų bent už dolerį gaus gražią dovanėlę, Kas pirks už daugiau, gaus dar geresnę. Jeigu turi liuso laiko buk mūsų agentu savo apilinkėje, gausi gerą uždarbį ir praleisi gražiai savo laiką platindamas apšvieta.

Mūsų leistų knygų.

Kataliogos

1. Kūsininis Žodynėlis, labai paranki knygelė mokintis angliskos kalbos 50 c.
2. Daktaras Kūsinėje, aprašymas visokių ligų ir kaip nuo jų gydytis su receptais 75 c.
3. Mokinkimės Rašyti, paranki mokntis rašyti 25 c.
4. Social Demokratų pažvalgos ir jų reikalavimai 15 c.
5. No. 1 Pipiro, juokingo lakraštuko 10 c.
6. Parlamentariskos Tiesos, kaip vesti ir apseiti ant mitingų 5 c.
7. Nuskundimas "Titanic'o", visas aprašymas baisios katastrofos jurių toluoje kur žuvo daugybė gyvasčių ir turto, sujudinantis skaitymas 15 c.
8. Istorija Antano Kandroto, su 12 jo paveikslų 25 c.
9. Klausimai . . ir Atsakymai, kaip išsimti ukėsiškas popieras naudinga žinoti kožnam gyvenančiam Suv. Valstijose 15 c.
10. Istorija apie Amžiną Žydą 10 c.
11. Iš Ukinkinstės Sryties, labai naudinga paskaita dėl ukinkinų 20 c.
12. Valkata, keturių veiksmų dramos vaizdelis 35 c.
13. Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai 25 c.
14. Kabalas su Kazyrėmis 15 c.
15. Skambančios Stygos, labai gražios eilės 20 c.
16. Rusiskai Angliškais Žodynėlis 25 c.
17. Parankiausias budas mokintis vokiečių kalbą ką tik išėjo iš spaudos 35 c.
18. Geležiniai Nagai, puiki apy saka 35 c.
19. Dainos Juokeliai net linksta keliai 20 c.
20. Lietuvoje Europos Karės. Metu, įdomus skaitymas iš Lietuvos pabėgėlių 50 c.
21. Aritmetika, M. Salčiaus 50 c.
22. Žmogus Po Medžiu, 65 įdomiausių originališkos prakalbos, tiktai 50 c.

M. PALTANAVICIA,
5 Millbury St., Worcester, Mass.

Nauja Knyga

Kurios visi lietuviai laukė per du metus
LIETUVOJE EUROPOS KARĖS METU.
Parašė A. M. Martus.

Kuris buvo parvažiavęs prieš karę dviem metais ir rupinosi pažinti Lietuvos žmones ir plačią Lietuvą; darbavosi nušviešti savo broliam geresnį gyvenimą. Iškilus kareli gelbėjo pabėgėlius veddamas juos per 4 mėnesius iš Lietuvos į Rusiją skaitliu septynių tukstančių. Arčiausia pamatė jų vargus penkių šimtų verstų kelionėje, nuo bado, šalčio ir mirties. Kovos už palaikymą gyvasties su pakelės gyventojais. Čia suminėta daugybė pravardžių žmonių su kuriais nelaimės atsitiko. Kur kas numirė, kur gumė, kur tapo pakavota, daugybė įvairių atsitikimų, kurie niekur spaudoje nepasirodė. Dabar kiekvienas galite tuos vargingus gyvenimo momentus sau nušviesti, nusipirkdami šią knygą. Jos kaina tik 50 c. Galite gauti "Amerikos Lietuvio" išleistuvėje. Pirk dabar pa-kol yra rašyk. "AMERIKOS LIETUVIS".

15 Millbury St., Worcester, Mass.

S. L. A. Prieglaudos Namu Fondui Dovana

"AMERIKA"

Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.

Knyga Didelio Formato 288 Puslapių,
KAINA 75 CENTAL.

Reikalaujami, kreipkitės šituo adresu:

A. B. STRIMAITIS,

307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

Lietuviai ir Lietuvaites

Štai jau artinas šaltas rudens laikas, kiekvienam reikia šilčiau apsiredyti, o jeigu šilčiau ir gražiai apsiredyti ir kad drapana prieinamai išuotų, tai reikia žinoti kad nevisur tas galima gauti. Aš užlaikydama savo dirbtivę nuošaliau nuo miesto, tai yra ant mažesnių išleidų stoviu, taigi turu progą daug pigiau ir geriau darbą atlikti. Žinoma savo darbą užtikrinu kad drapana bus pritaikinta pagal žmogaus išaugimą ir pagal jo norą.

Aš siuvu visokias drapanas ant užsakymo ir pagal vėliausią madą, drapanas siuvu pagal šumetinių ką tik išmislitų mačių taigi atnaujiniu nešiotas drapanas, kad atrodyt kaip naujos. Lietuviai pas Lietuvius.

J. J. BALTRAMAITIS
581 1/2 Millbury St., Worcester, Mass.

JOE K. URMANAVICZ
"Amerikos Lietuvio" Agentas
820 Bank st. Waterbury, Conn.

"AMERIKOS LIETUVIO"
Agentas
L. SAVICKAS
261 Chapman Street,
New Britain, Conn.

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS
HERB PIGULKOS

Kas kenčia nuo reumatizmo gali būti sveiki vartodami šitas gyduoles. Tik \$1.00 už baksiuką gaunama pas **M. PALTANAVICIA,**
15 Millbury St., Worcester, Mass.

KNYGELE SUSIRINKIMU VEDIMUL.

Antru kartu perspaudėm knygutę kaip apseiti susirinkimuose pagal parlamentariskas tiesas. Jeigu origuli į draugiją nusipirk šią knygutę tai mažiau sukelsi barnių tik 5 c. ir pora centų prisiuntimas.

SERGANČIOS MOTERIS užtangusiom ligom, kurias neturėt ilties išgydyti, kreipkitės pas nane o aš gydau visokias ligas; šgydau reumatizmą greitai laiku r taip pat baltas ligas ir priepuolius.

ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury st.
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio"
Agentas
L. SAVICKAS,
20 Oxford str.
New Britain, Conn.

Kuopni Vaistai ir užtikrintos GYDUOLĖS.

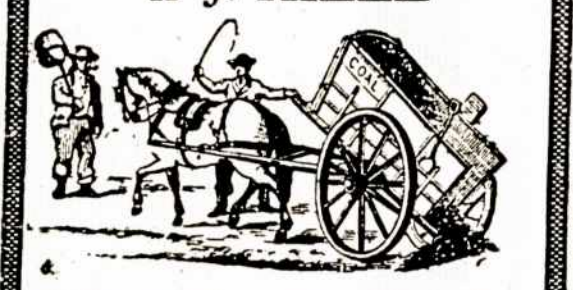
Mes esame importuojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausias ir šviežiausias jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožų Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.
Daktarų receptai kogeriausiai specialiskai sutaisomi

BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiusti pačiu greitai išpildomi.

VINCAS CESNA ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokius darbus su arkliais.
441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 3563-W

E. G. KLINAS

Seniausias Worcesterio kostumeriškas kriaučius. Siuva puikiausius siutus, overkotus, taipgi išvalo, taiso ir prosina. Nepamirškite adreso
E. G. KLINAS
4 Sigel St., Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,

Lietuviškas Fotograistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose. Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausiąją prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo. Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.

24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385

J. Dirsas ir K. Konopka

32 Millbury k. Lamartine Sts.
WORCESTER, MASS.
Puikiausia Užeiga

pakelngam ir kiekvienam lietuvii gerai užėti. Alucis gardus, Šnapšelis skanus, Vynas, Cigarai nesuskaitotomam pasirinkime. Nepamirškite!

GERI DANTIS REISKIA GERĄ SVEIKATĄ.

Priziuruome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite **DR. WILLIAM B. McDONALD**
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY

Puikiausias hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.
VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

"PASAULIS"
IŠEINA DU-KARTUS į savaitę. Utarninkais ir Pėtnyčioms, su įvairiais visokiais paveikslais. Prenumerata: Amerkoj. . . . \$2.00 Kjtur. \$3.00
Adresas:
C. KENTRAITIS PUB. CO.
448-450 Leonard St. N. W.
GRAND RAPIDS, MICH.

"ATEITI"

Jei norite turėti gerą laikraštį, tai užsisakykite "ATEITI"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasauliui.
"ATEITIS" yra vedama gabijų rektorijų, kuriai sandarbininkauja visą eilę įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateiti" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ISMOK VOKISKAI

Ką tik išėjo iš po spaudos pradinio pasimokinimo vokiškos kalbos. Išaiškinta rašles, daiktai pasaulės, šalies miestai, žmogus ir dalis jo kūno, giminės, užsėmimai, namai, rakandai, valgiai, gyvenimai, drabužiai, metalai, gyvuliai, paukščiai, medžiai, vabalai, oras, laikas, tautos budvardžiai, prieveiksniai prielinksniai ir t.t. Pasi kalbėjimui kelionėje, viešbutyje, krautuvėje, krasoje, restourante; Kaip pasirašyti savo laišką. Gali mokintis žodis po žodžio turėdamas laiko iš ko turėsi didelę naudą ateityje. Nusipirk dabar. Kaina tiktai 35 c.
M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
BRONIS KONTRIM
351 E. 8th Str.
So. Boston, Mass.

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus. Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m. Pamatinui vieg num. siunčiam dovanai Knygų katalogo siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

PAPUŠKITE SAVO NAMUS

Lietuvių Dailės Genijaus
M. K. ČIURLONIO
Tikrai artistišku Portretu (Paveikslu)

Portretas pieštas dailininko H. Bergquist. Reprodukcijos padarytos fotografavimosi procesu žinomos Cambridgias firmos "University Press". Po portretu padėta M. K. Čiurlonio parašo faksimilė. --

Portreto didis 14x10 col. Norinti įtyti šį portretą, pasiskubinkite, nes reprodukcijų skaičius labai apybuotas. --
Kaina \$1.00 be rėmų \$2.00 rėmuose.

Adresuokite
BLAŪZYS & CO.
13 Millbury Street
WORCESTER, MASS.

Milžiniška Kostumeriška Kriaučių Dirbuvė ir Drapanų Krautuvė.

Siuvame vyriškas ir moteriškas drapanas

Valome, prosiname, taisome ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas. Kviečiame brolius ir sersis, su drapanų reikalais kreiptis pas mus. Mes siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir gvarantuojame. Kviečiame visus pas mus lankyti, o užtikrinam, kad busite užganėdinti

J. VAITKEVICIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

!!!Pranešimas Worcesteriečiams!!!

Siuomi pranešu vietiniems Lietuviams, jog aš užlaikau parankiausia ir švariausia Lietuviams

UŽEIGA

Užlaikau skaniausius ir saldžiausius saldinius, švariausius ir kvepenčius cigarus, sodes, ice cream švariausių frutų ir tt. Taipgi pristatu visako baliams, piknikams ir teatrams; orderius išpildau greit ir sąžiniškai.

NEPAMIRŠKITE ATsilankyti!
A. P. DĖDYNAS
85 Millbury St Tel. Park 4145

Liet. Kat. Savaitinis Laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGO" sandarbininkų skaitiui yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomai rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 metams. \$1.00 pusei metų. Kitose šalyse \$3.00 met. \$1.50 pusei metų.

Pažiuorėjimui siunčiamas vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., CHICAGO, ILL.

Geriausia vieta pirkti laikrodžius, žiedus, retėžilius, spikas ir visokius aukšinius daiktus pas **E. J. MAŽEIKĄ**, delto geriausia, kad žmogus seniai toje pramonėje, ir supranta geriausiai, kaip pirkti ir kaip parduoti. Jis parduoda ir drukuojamas mašines, grafonus, rekerdus, n. u. žikalisk, usinstrumetus ir viską pateico. Fešy kite
E. J. MAŽEIKĄ,
52 Sheldon Street, Hartford, Conn.

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgu į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisterius, klemsus, vėžiū, taipgi marinas, galima gauti kenes. --

J. NAUŠKAITIS
"Amerikos Lietuvio" agentas,
47 Planet st. Commercial Rd.
London, Engl.